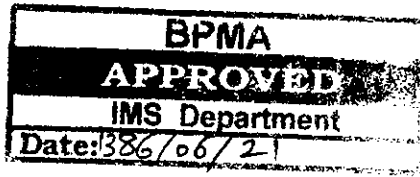

سازمان بنادر و کشتیرانی

دستور العمل ایمنی بنادر تجاری کشور

مرکز تحقیقات

شهریور ۱۳۸۵

تاریخ: ۱۳۹۵
شماره:
پیوست: ۲۴۴۸۱ ص

بسمه تعالی
وزارت راه و ترابری
سازمان بنادر و کشتیرانی

مدیر کل محترم بنادر و کشتیرانی استان خوزستان، بوشهر، هرمزگان، سیستان و بلوچستان، مازندران و گلستان، گیلان

موضوع: ابلاغ دستورالعمل ایمنی بنادر تجاری کشور

سلام علیکم

احتراماً، به پیوست یک مجلد دستورالعمل ایمنی بنادر تجاری کشور که در اجلاس شماره ۱۴۷۱ مورخ ۸۵/۸/۲۲ به تصویب هیأت محترم عامل رسیده، جهت اطلاع و اقدام لازم و ابلاغ به کلیه بنادر و اسکله‌های تجاری حوزه آن استان و نظارت بر حسن اجرای آن ارسال می‌گردد.

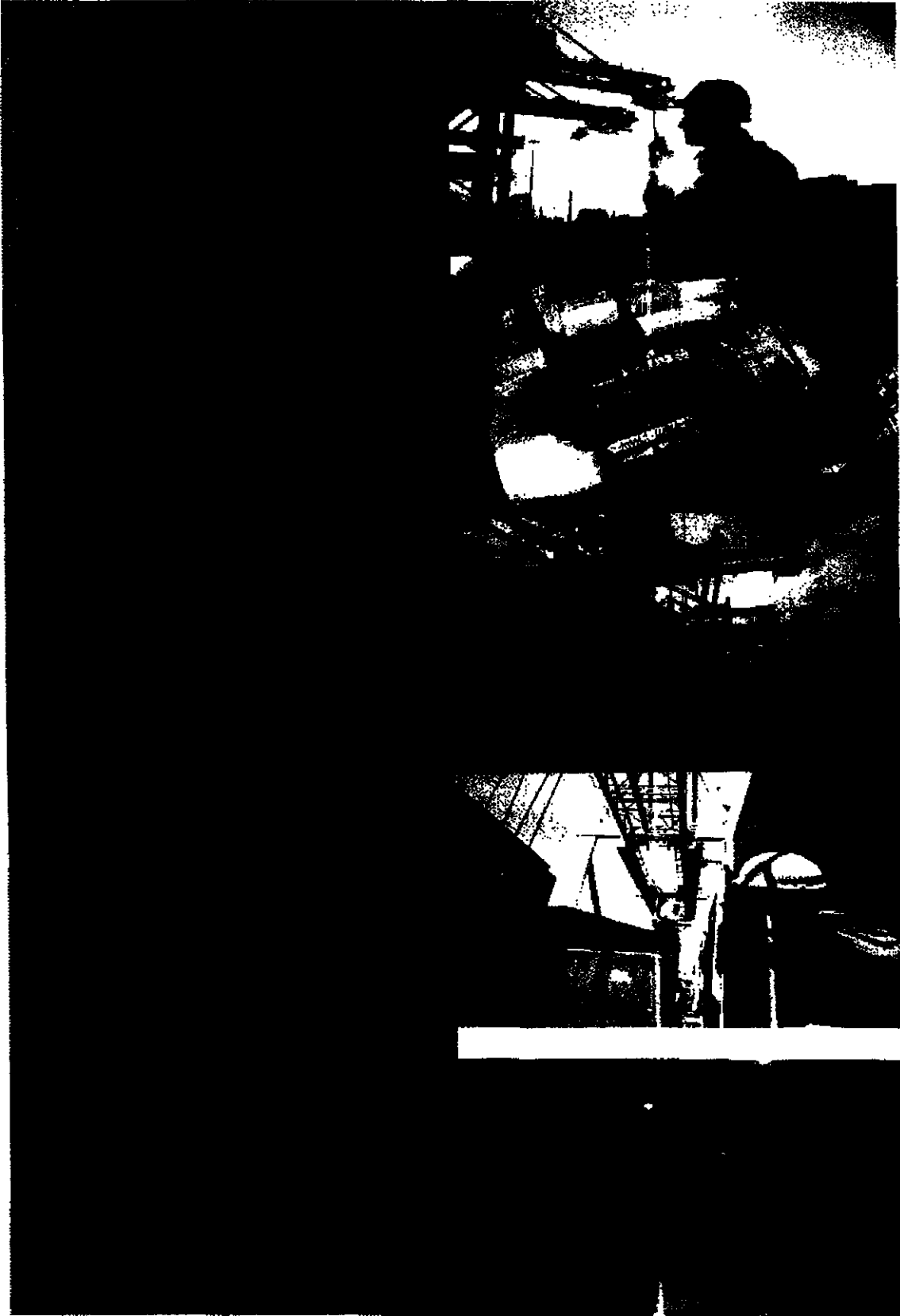
م/۱۱/۲۳

علیرضا کبریا
مدیر کل مهندسی سواحل و بنادر

رونوشت:

- معاونت محترم فنی و مهندسی جهت استحضار
  - اعضای محترم کمیته صدور مجوز سازه‌های دریایی آقایان: استیری، ساسانی، عزیزآبادی، قادری، الهیار و سرکارخانم زنوزی منضم به پیوست فوق‌الذکر جهت اطلاع
  - مشاورین محترم کمیته صدور مجوز آقایان: جهانگیری، ایزدی، تیمورتاش، لاجوردی منضم به پیوست فوق‌الذکر جهت اطلاع
  - دبیرخانه فنی کمیته صدور مجوز جهت اطلاع و اقدام لازم
- اقدام کننده: آقای ندیمی

نشانی: تهران- میدان ونک - بزرگراه شهید حقانی - بعد از چهارراه جهان کوندک - انتهای خیابان دیدار جنوبی
تلفن: ۸۲۹۲۶۱ پورتفون: ۸۸۶۵۱۱۹۱ کدپستی: ۱۵۱۸۶۳۳۱۱۱ صندوق پستی: ۱۱۹۷۵/۱۱۹۶ و ۱۱۹۷۵/۱۱۹۷ پست الکترونیکی: pso@tr-pso.com

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

فهرست مطالب

پیشگفتار	۶
۱ - کلیات	۷
۱-۱- مقدمه	۷
۲-۱- عبارات و اصطلاحات	۷
۳-۱- اهداف	۱۰
۴-۱- دامنه کاربرد	۱۰
۵-۱- اجرا	۱۱
۶-۱- الزام‌های سیستم مدیریت ایمنی	۱۱
۷-۱- بازنگری دستورالعمل	۱۲
۲- ساختار سازمانی	۱۲
۱-۲- سازمان ایمنی	۱۲
۲-۲- وظایف و اختیارات	۱۵
۱-۲-۲- مسئولیت و اختیارات عمومی سازمان بنادر و کشتیرانی مرتبط با ایمنی	۱۵
۲-۲-۲- مسئولیت و اختیارات مدیر عامل	۱۵
۳-۲-۲- وظایف کمیته راهبری ایمنی بنادر	۱۵
۴-۲-۲- وظایف گروه پیش‌گیری	۱۶
۵-۲-۲- وظایف گروه اجرایی	۱۶
۶-۲-۲- وظایف گروه آموزشی	۱۶
۷-۲-۲- وظایف و اختیارات معاونت‌های سازمان	۱۷
۱-۷-۲-۲- وظایف و اختیارات معاونت امور بندری	۱۷
۲-۷-۲-۲- مسئولیت و اختیارات معاونت امور دریایی	۱۸
۳-۷-۲-۲- مسئولیت و اختیارات معاونت اداری و مالی	۲۰
۴-۷-۲-۲- مسئولیت و اختیارات معاونت فنی و مهندسی	۲۱
۸-۲-۲- وظایف و اختیارات دبیر کمیته راهبری ایمنی	۲۲
۹-۲-۲- مسئولیت و اختیارات عمومی بنادر	۲۳
۱۰-۲-۲- مسئولیت و اختیارات مدیرکل یا رییس بندر	۲۳
۱-۱۰-۲-۲- وظایف کمیته ایمنی ادارات کل	۲۳
۲-۱۰-۲-۲- وظایف گروه پیش‌گیری اداره کل	۲۴

۲۴	..... وظایف گروه اجرایی اداره کل	۲-۱۰-۲-۲
۲۴	..... وظایف گروه آموزشی اداره کل	۲-۱۰-۲-۲
۲۵	..... مسئولیت و اختیارات معاونت‌های بندر	۲-۱۰-۲-۲
۲۵	..... وظایف اشخاص ذینفع	۱۱-۲-۲
۲۶	..... کمیته های ایمنی	۳-۱-۱-۲-۲
۲۶	..... کمیته راهبری ایمنی بنادر	۱-۳-۱-۱-۲-۲
۲۷	..... کمیته های ایمنی ادارات کل یا بنادر	۲-۲-۱-۱-۲-۲
۲۷	..... سیستم مدیریت ایمنی و مدیریت ریسک	۴-۱-۱-۱-۲-۲
۲۷	..... اصول کلی	۱-۴-۱-۱-۱-۲-۲
۲۸	..... خط مشی ایمنی	۲-۴-۱-۱-۱-۲-۲
۲۸	..... برنامه‌ریزی مقابله با شرایط اضطراری	۴-۴-۱-۱-۱-۲-۲
۲۹	..... تعامل و مشورت	۵-۴-۱-۱-۱-۲-۲
۲۹	..... ارزیابی ریسک	۶-۴-۱-۱-۱-۲-۲
۲۹	..... کنترل ریسک	۷-۴-۱-۱-۱-۲-۲
۳۰	..... معیار ریسک	۸-۴-۱-۱-۱-۲-۲
۳۰	..... رسیدگی به سوانح و حوادث	۹-۴-۱-۱-۱-۲-۲
۳۱	..... منابع انسانی و آموزش	۱۰-۴-۱-۱-۱-۲-۲
۳۱	..... تضمین کیفیت	۱۱-۴-۱-۱-۱-۲-۲
۳۱	..... اصول کلی	۱-۱۱-۴-۱-۱-۱-۲-۲
۳۱	..... مستند سازی	۲-۱۱-۴-۱-۱-۱-۲-۲
۳۱	..... روش‌های کنترلی	۳-۱۱-۴-۱-۱-۱-۲-۲
۳۲	..... ارزیابی و ارزشیابی عملکرد	۴-۱۱-۴-۱-۱-۱-۲-۲
۳۲	..... استاندارد مرجع تضمین کیفیت	۵-۱۱-۴-۱-۱-۱-۲-۲
۳۲	..... اجزاء عملیاتی	۵-۱-۱-۱-۱-۲-۲
۳۲	..... دریایی	۱-۵-۱-۱-۱-۲-۲
۳۳	..... علایم کمک ناوبری	۱-۱-۵-۱-۱-۲-۲
۳۳	..... لنگرگاه	۲-۱-۵-۱-۱-۲-۲
۳۴	..... یدک کشی	۳-۱-۵-۱-۱-۲-۲
۳۴	..... مدیریت ترافیک دریایی	۴-۱-۵-۱-۱-۲-۲

- ۳۳ ..... ۵-۱-۵- عملیات لایروبی
- ۳۴ ..... ۵-۱-۶- هیدروگرافی
- ۳۴ ..... ۵-۲- بندری
- ۳۵ ..... ۵-۲-۱- زیر ساخت‌ها ، تاسیسات و تجهیزات
- ۳۵ ..... ۵-۲-۲- ماشین آلات و تجهیزات بندری
- ۳۵ ..... ۵-۲-۳- عملیات ساحلی
- ۳۵ ..... ۵-۲-۴- عملیات روی شناور
- ۳۶ ..... ۵-۲-۵- کالاهای خطرناک
- ۳۶ ..... ۵-۲-۶- بهداشت کار
- ۳۶ ..... ۵-۲-۷- امکانات و تسهیلات رفاهی
- ۳۷ ..... ۵-۳- زیر ساخت‌ها و رو ساخت‌ها
- ۳۷ ..... ۵-۴- اشخاص ذینفع
- ۳۷ ..... ۵-۴-۱- سیستم مدیریت ایمنی مرتبط با اشخاص ذینفع
- ۳۷ ..... ۵-۴-۲- صلاحیت اشخاص ذینفع
- ۳۷ ..... ۵-۴-۳- ارزیابی و ارزشیابی عملکرد اشخاص ذینفع

دستور العمل ایمنی بنادر تجاری کشور

مرکز تحقیقات

شهریور ۱۳۸۵

پیشگفتار

بنادر در زنجیره حمل و نقل، علاوه بر کانون ارتباطی بین کشورها، محل تبدیل شیوه حمل و نقل بار و مسافر از دریایی به خشکی نیز به شمار می‌آیند؛ از این رو رعایت اصول ایمنی یکی از اساسی‌ترین الزام‌های مرتبط با عملیات بندری و دریایی است. ساز و کارهای مرتبط با ایمنی در یک بندر، باید به گونه‌ای طراحی و استقرار یابد که روح و فرهنگ ایمنی را در تمامی عملیات بندری نهادینه نماید. ایمنی به عنوان یکی از شاخص‌های بهره‌وری در سیستم‌ها، فرایندها و کلیه عملیات اجرایی بندر نهفته است بنابراین، مدیریت متمرکز ایمنی در محدوده بندر امکان‌پذیر نبوده و همین امر موجب شده است که این مقوله در رابطه با سایر مسایل بندری، از درجه‌ی اهمیت پایینی برخوردار باشد، لذا وجود روشی که به صورت یکپارچه و غیر متمرکز ایمنی را مد نظر قرار دهد و در پی تامین و در نهایت تضمین آن باشد امری ضروری به نظر می‌رسد. سیستم‌های مدیریت ایمنی در نگرش نوین آن‌ها رویکردی پیش‌گیرانه داشته و مبتنی بر مدیریت ریسک و ارزیابی مخاطرات می‌باشند به علاوه تمامی سیستم‌های مدیریتی دارای استانداردهای مناسب می‌باشند که حداقل نیازمندی‌های این روش‌ها را بیان کرده و مبنای سیستم مدیریتی می‌باشند؛ دستورالعملی که پیش رو دارید در پی تدوین چنین استاندارد و چهارچوبی می‌باشد که علاوه بر تبیین وظایف، مسئولیت‌ها و اختیارات، حداقل نیازمندی‌های ایمنی بنادر را نیز در هر یک از عملیات بندری و دریایی مشخص می‌نماید.

۱ - کلیات

۱-۱- مقدمه

همه ساله حدود ۹۰ درصد از مبادلات تجاری کشورها از طریق حمل و نقل دریایی انجام می‌شود. بنادر به عنوان بخشی از سیستم حمل و نقل نقش مهمی در زنجیره اقتصادی ایفا می‌نمایند. سازمان بنادر و کشتیرانی به لحاظ وظایف و اختیارات قانونی خود مندرج در آیین‌نامه سازمان مصوب ۱۳۴۸ موظف است تا در زمینه تخلیه، بارگیری و نگهداری کالاهای صادراتی، وارداتی، ترانزیتی و ترانشیبی، نظارت بر رفت و آمد ایمن شناورها در محوطه‌های بنادر و لنگرگاه‌های تجاری کشور، ایجاد مناطق ویژه اقتصادی با هدف تولید یا پردازش کالاها در محوطه‌های بندری، نظارت بر اجرای صحیح کنوانسیون‌های بین‌المللی یا موضوع‌های نجات جان اشخاص، ایمنی کشتیرانی و کشتی‌ها، حفاظت محیط زیست، حفاظت از کالاها و تاسیسات کنوانسیون‌های مربوط به حفظ و ارتقاء وضعیت رفاهی، ایمنی و بهداشتی کارکنان و همچنین قوانین، مقررات و آیین‌نامه‌های ملی اقدام نماید. این موارد مشتمل بر اقدامات ایمنی مورد نیازی است که در نهایت منجر به افزایش سطح ایمنی کارکنان و محیط‌های کاری، حفاظت از محیط زیست به ویژه محیط زیست دریایی، کاهش حوادث و سوانح و خسارت‌های مالی به کالاها، کشتی‌ها، تاسیسات و تجهیزات، کاهش تلفات و آسیب منابع انسانی، افزایش قدرت رقابتی صادرکنندگان، کاهش هزینه‌های حمل و نقل و نگهداری کالاها، کاهش زمان تخلیه و بارگیری کالاهای صادراتی، وارداتی، ترانزیتی و یا ترانشیبی که در نهایت منجر به شکوفایی و رشد فعالیت‌های اقتصادی کشور می‌گردد و در قالب اهداف و راهبردهای کوتاه مدت، میان مدت و بلند مدت در سطح بنادر کشور تدوین و اجرا می‌شود.

بدیهی است سازمان بنادر از همه توان علمی و اجرایی خود استفاده می‌کند تا با همکاری سایر اشخاص حقیقی / حقوقی ذیربط بتواند به اهداف اشاره شده فوق نایل گردد.

۱-۲- عبارات و اصطلاحات

- ایمنی

سطح قابل تضمین منطبق بر استانداردهای ملی و بین‌المللی که سازمان بنادر و کشتیرانی با همکاری سایر اشخاص ذینفع در حفاظت از جان اشخاص، کالاها، تاسیسات، تجهیزات، شناورها و محیط زیست بویژه محیط زیست دریایی عهده دار می‌باشد.

- کمیته راهبری

منظور کمیته راهبری ایمنی بنادر است که در سازمان تشکیل می‌گردد

- سازمان

به معنی سازمان بنادر و کشتیرانی می‌باشد

- بندر

به مجموعه‌ای مشتمل بر محدوده لنگرگاه‌های داخلی و خارجی، کانال‌های دسترسی، حوضچه‌های چرخشی، گذرگاه‌ها، اسکله‌ها، انبارها، محوطه‌ها، تعمیرگاه‌ها و زمین‌های پشتیبانی (اعم از مناطق گمرکی و مناطق ویژه)، ساختمان‌ها و تاسیسات و تجهیزات اطلاق می‌گردد.

- کارگزاران بین‌المللی دریایی

متصدیان انجام عملیات مربوط به حمل و نقل بین‌المللی کالا به نمایندگی از طرف یک شرکت.

- شرکت‌های عملیاتی بندری و دریایی

شرکت‌های دارای مجوز رسمی از سازمان که در زمینه خدمات بندری و دریایی فعالیت می‌نمایند

- دستورالعمل ایمنی

منظور از دستورالعمل ایمنی، مجموعه‌ای از الزامات و اقدام‌های پیش‌گیرانه، پیش‌رو و پس از حوادث و سوانح است که در جهت ارتقای سطح ایمنی در دریا و بندر به تصویب هیات عامل سازمان رسیده و لازم‌الاجرا شده باشد.

- سیستم مدیریت ایمنی بنادر تجاری

مجموعه‌ای از قوانین و مقررات، دستورالعمل‌ها، رویه‌ها، نرم‌افزارها، سخت‌افزارها و سایر اجزای مرتبط و یکپارچه است که به عنوان استاندارد برای تعامل با یکدیگر، و با بازخوردهای اطلاعاتی، به منظور مدیریت ایمنی در بنادر تجاری کشور، استقرار و اجرا می‌گردد.

- مجامع بین‌المللی

کلیه سازمان‌ها و انجمن‌های بین‌المللی که در زمینه مسایل ایمنی خدمات بندری، دریایی، اشخاص و سایر موضوعات ذیربط مسئولیت تدوین و تصویب کنوانسیون‌ها، کندها،

توصیه‌نامه‌ها، راهنماها، مقاوله‌نامه‌ها، استانداردها و غیره را بر عهده دارند. ILO, IHO, IMO, JLO, JALA, WIIO, JMHA, JAPH, JIMPA, نمونه‌هایی از این سازمان‌ها و انجمن‌ها هستند.

- اشخاص ذینفع

اشخاص حقیقی و حقوقی که به هر نحو و سطح ممکن با بندر ارتباط کاری داشته و ممکن است تاثیرگذار بر ایمنی یا تاثیر پذیر از ایمنی بندر باشند. این مجموعه مشتمل است بر: شرکت‌های کشتیرانی، صاحبان کالا، کارگزاران بندری و دریایی، اتحادیه‌ها و انجمن‌ها و متصدیان حمل و نقل، ارگان‌های دولتی از قبیل گمرک، نیروی انتظامی، وزارت بازرگانی، وزارت کشاورزی، وزارت نفت، وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی، شهرداری و...

- حادثه

رویداد پیش بینی نشده، نامطلوب و ناخواسته ای که علاوه بر خسارت مالی یا زیست محیطی، منجر به ورود آسیب‌های جزیی، کلی و یا مرگ و میراقراد، آبیان و حیوانات دریایی و یا محیط‌های طبیعی سواحل شود.

- سانحه

رویداد پیش بینی نشده، نامطلوب و ناخواسته‌ای است که می‌تواند سبب خسارت به دارایی و اموال گردد.

- خطر

احتمال و شرایط بروز واقعه یا رخداد ناخواسته است. به عبارتی، پتانسیل ایجاد آسیب به افراد، کشتی‌ها، کالا، اموال، محیط زیست و سایر موارد ارزشمند یا ترکیبی از آن‌ها را فراهم می‌آورد.

- ریسک

شاخصی که بیانگر اهمیت خطر می‌باشد. این شاخص در ساده‌ترین شکل از حاصل ضرب احتمال وقوع خطر و شدت پی‌آمدهای آن به دست می‌آید.

- شناسایی ریسک

شناسایی و تشخیص خطر به نحوی که تعیین نماید چه خطری، در چه زمانی، کجا، چرا و چگونه رخ می‌دهد.

- تجزیه و تحلیل ریسک

فرایندی روشمند بوده و استنباطی است که طی آن، ماهیت ریسک از نظر پی‌آمد و نرخ تکرار، مورد بررسی قرار می‌گیرد. همچنین، با توجه به اثرات و پی‌آمدها، میزان و درجه‌ی پذیرش آن را، ارزیابی و اولویت‌بندی می‌نماید.

- مدیریت ریسک

قراینندی روشمند جهت شناسایی، تجزیه و تحلیل و واکنش به ریسک است که با هدف کاهش نرخ تکرار، پی‌آمدهای منفی و یا هر دو صورت می‌گیرد.

- معیار ریسک

عبارت است از یک مقیاس مصوب و مرجع که به وسیله آن اهمیت ریسک از دیدگاه هزینه-فایده، الزام‌های قانونی، جنبه‌های اجتماعی، اقتصادی و زیست محیطی، نگرانی‌های اشخاص ذینفع و سایر اولویت‌ها، به منظور ارزیابی مورد استفاده قرار گیرد.

- خسارت

هر نوع آسیب جانی یا مالی است که به افراد، شناورها، کالاها، محیط زیست و یا سایر دارایی‌های بالارزش، وارد شود.

۱-۳-اهداف

"دستورالعمل ایمنی بنادر تجاری کشور" به منظور اجرای وظایف و مسئولیت‌ها و الزام‌های ایمنی سازمان و دستیابی به اهداف زیر تدوین گردیده است:

- صیانت از منابع ثروت و منابع انسانی، اموال و دارایی‌ها و محیط زیست.
- شفاف سازی وظایف و مسئولیت‌های مرتبط با ایمنی.
- یکپارچه سازی فعالیت‌های ایمنی در سازمان و بنادر تابعه.
- استقرار سیستم مدیریت ایمنی مبتنی بر مدیریت ریسک.
- شناخت خطرات در محدوده بندر و کاهش سوانح و حوادث.
- بهبود شاخص‌های ایمنی بنادر تجاری کشور و ایجاد بنادر ایمن در رقابت با بنادر منطقه.
- جلب مشارکت کلیه اشخاص ذینفع در زمینه ایمنی.
- کاهش هزینه‌های خدمات بندری و دریایی.
- بهبود شاخص‌های عملیاتی.

۱-۴-دامنه کاربرد

دامنه عمل و کاربرد این دستورالعمل، شامل ستاد مرکزی و تمامی ادارات کل و ادارات بنادر و کشتیرانی و مناطق ویژه و آزاد تحت پوشش سازمان می‌باشد.

۱-۵- اجرا

این دستورالعمل پس از تصویب توسط هیأت عامل، توسط سازمان و اشخاص ذینفع لازم الاجرا خواهد بود.

۱-۶- الزام‌های سیستم مدیریت ایمنی

در این دستورالعمل ارکان و الزام‌های سیستم مدیریت ایمنی بنادر به شرح زیر تعیین و مشخص شده است:

• الزام‌های قانونی

مبنای سیستم‌های مدیریت ایمنی مجموعه‌ای از آیین‌نامه‌ها، دستورالعمل‌ها، استانداردها، قوانین و مقررات، کنوانسیون‌ها و ... می‌باشد. دستورالعمل ایمنی بنادر به عنوان یکی از الزام‌های قانونی، چارچوب و الزام‌های سیستم مدیریت ایمنی در بنادر کشور را تعیین می‌نماید. صدور هرگونه دستورالعمل، رویه و ... در سیستم مدیریت ایمنی باید مبتنی بر قوانین و مقررات ملی و بین‌المللی باشد.

• کنترل‌ها

سازمان ایمنی، مسئولیت‌ها و اختیارات، افراد منتخب، منابع انسانی، طرح‌های عملیاتی، آمادگی در شرایط اضطراری و مواردی از این قبیل مجموعه کنترل‌هایی است که در ساختار ایمنی باید وجود داشته باشد و در این دستورالعمل پیش‌بینی شده است.

• مدیریت و ارزیابی ریسک

با افزایش پیچیدگی سیستم‌ها، میزان مخاطرات و ریسک‌های آنها نیز به مراتب افزایش یافته است، به همین منظور در قوانین و مقررات مربوط به ایمنی در اغلب کشورهای پیشرفته موارد مربوط به مدیریت و کنترل ریسک به‌عنوان یک الزام پیش‌بینی شده به کار می‌رود. از این رو، در این دستورالعمل، ارزیابی و مدیریت ریسک از جمله الزام‌های سیستم مدیریت ایمنی در نظر گرفته شده است.

• آموزش

ارتقا ایمنی در بنادر مستلزم آموزش پرسنل در رده‌های مختلف از کارکنان بنادر و اشخاص ذینفع می‌باشد. از این رو برنامه آموزشی مدون از جمله ارکان سیستم‌های مدیریت ایمنی در بنادر خواهد بود.

• تضمین کیفیت

سیستم مدیریت ایمنی از ابزارهای نظام تضمین کیفیت، با هدف کنترل مواردی که در ایمنی تأثیر گذار می‌باشند، استفاده می‌نماید؛ با استفاده از روش‌های تضمین کیفیت، ایمنی، اندازه‌گیری شده و انطباق و یا عدم انطباق بررسی می‌گردد.

۱-۷- بازنگری دستورالعمل

این دستورالعمل حسب تشخیص کمیته راهبری ایمنی مورد بازنگری قرار می‌گیرد.

۲- ساختار سازمانی

۱-۲- سازمان ایمنی

کمیته راهبری ایمنی بنادر به ریاست مدیر عامل سازمان ناظر بر حسن انجام امور ایمنی در کلیه ادارات کل و ادارات بنادر و کشتیرانی و مناطق ویژه و آزاد تحت پوشش سازمان می‌باشد. این کمیته شامل گروه‌های فرعی زیر است:

- گروه پیش‌گیری.
- گروه اجرایی.
- گروه آموزشی.

کمیته ایمنی در بنادر نیز دارای چنین ساختاری می‌باشند. مدیر عامل و معاونت‌های سازمان و بنادر در حیطه وظایف و اختیارات و نیز کمیته راهبری ایمنی، کمیته ایمنی بنادر و گروه‌های پیش‌گیری مسئولیت‌های ایمنی مربوط به حوزه کاری خود را به عهده دارند. ساختار سازمان ایمنی مطابق نمودار ۱-۲ می‌باشد.

۱-۱-۲ ترکیب اعضای گروه‌های کمیته راهبری ایمنی بنادر به شرح زیر است :

- گروه پیش‌گیری :

مدیران کل اداره کل امور بندری ، اداره کل حفاظت دریایی ، اداره کل امور دریایی ، اداره کل تأمین و نگهداری تجهیزات ، اداره کل مهندسی عمران ، اداره کل امور اداری ، اداره کل آمار و اطلاع‌رسانی و مدیریت حقوقی

- گروه اجرایی :

مدیران کل اداره کل امور بندری ، اداره کل حفاظت دریایی ، اداره کل امور دریایی ، اداره کل تأمین و نگهداری تجهیزات ، اداره کل مهندسی عمران ، اداره کل امور اداری ، اداره کل آمار و اطلاع‌رسانی ، مدیریت حقوقی ، اداره کل برنامه ریزی و بودجه و اداره کل حوزه مدیر عامل

- گروه آموزش :

مدیران کل اداره کل امور بندری ، اداره کل حفاظت دریایی ، اداره کل امور دریایی ، اداره کل امور اداری ، اداره کل مرکز تحقیقات ، اداره کل استانداردها، آموزش و گواهینامه‌های دریانوردی و اداره روابط عمومی

۲-۱-۲ ترکیب اعضای گروه‌های کمیته ایمنی ادارات کل یا بنادر به شرح زیر است :

گروه پیش گیری :

روسای ادارات امور بندری ، حفاظت و ایمنی دریایی ، امور دریایی ، تعمیر و نگهداری تجهیزات خشکی ، دریائی و الکترونیک و مخابرات ، مهندسی عمران ، رفاه ، بیمه و بهداشت یا مرکز حفاظت و بهداشت ، آمار و انفورماتیک و دفتر حقوقی

گروه اجرایی :

روسای ادارات امور بندری ، کانتینر ، حفاظت و ایمنی دریایی ، امور دریایی ، تعمیر و نگهداری تجهیزات خشکی ، دریائی و الکترونیک و مخابرات ، مهندسی عمران ، رفاه ، بیمه و بهداشت یا مرکز حفاظت و بهداشت ، آمار و انفورماتیک و دفتر حقوقی ، مطالعات و برنامه ریزی ، گارد و انتظامات بندر

گروه آموزش :

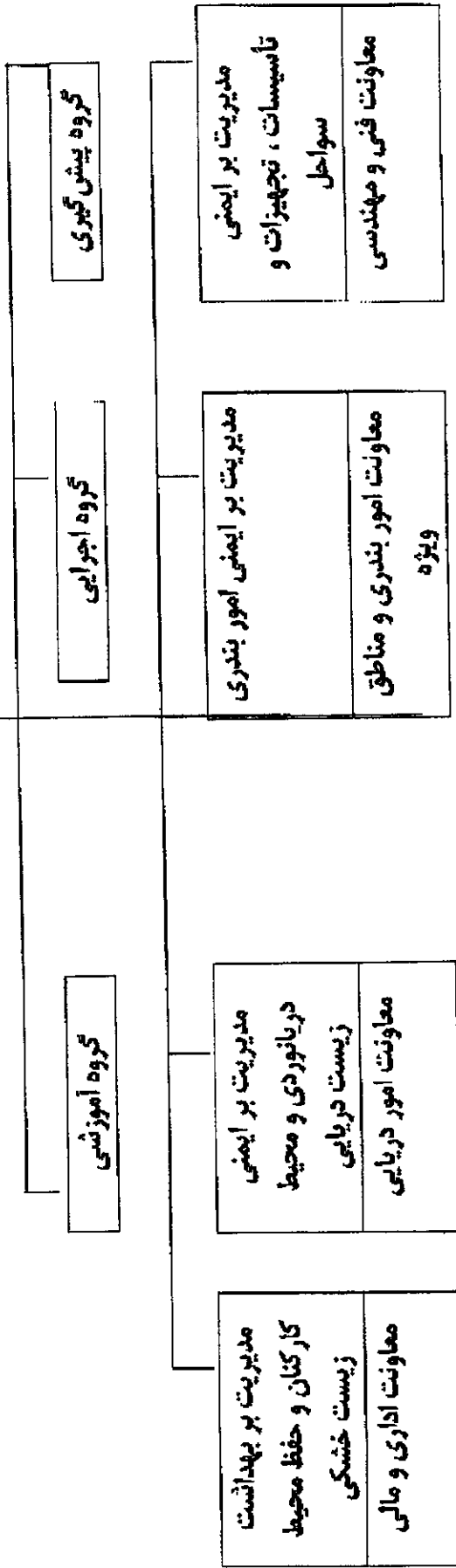
روسای ادارات آموزش ، امور بندری ، حفاظت و ایمنی دریایی ، امور دریایی ، امور اداری ، مطالعات و برنامه ریزی و روابط عمومی

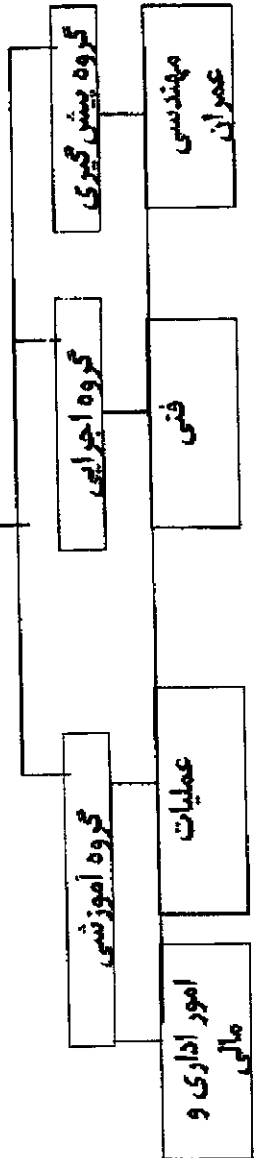

کمیته راهبری ایمنی بنادر

کمیته ایمنی بنادر

نمودار ۱-۲- سازمان ایمنی

۲-۲-وظایف و اختیارات

۲-۲-۱- مسئولیت و اختیارات عمومی سازمان بنادر و کشتیرانی مرتبط با ایمنی

برابر بند های ۱، ۲، ۳، ۴، ۵، ۶، ۷، ۸، ۱۰، ۱۳، ۱۴، ۱۷ و ۱۸ ماده سوم از فصل دوم آیین نامه سازمان بنادر و کشتیرانی مصوب بهمن ماه ۱۳۴۸ از مجموع ۲۵ بند وظایف و اختیارات سازمان که به طور مستقیم یا غیر مستقیم در برگیرنده موارد ایمنی در محدوده بنادر هستند، به موجب این دستورالعمل، سازمان موظف است تدابیر لازم را در جهت تامین و ارتقا ایمنی در محدوده بنادر اتخاذ و به مرحله اجرا گذارد.

۲-۲-۲- مسئولیت و اختیارات مدیر عامل

نظراً به جنبه های مختلف ایمنی را؛ نظیر رسیدگی، تجهیزات، تأسیسات، ریسک سنجی و هماهنگی با مسئولان تجمیع در قالب وظایف و اختیارات یک معاونت نیستند و از طرف دیگر به دلایل حساسیت، راهمیت، حفاظت، انحراف انسان ها و خرابی از کالاهای کشتی ها، تجهیزات و تأسیسات و محیط زیست و هم چنین نظارت بر اجرای درست قوانین و مقررات مربوطه، مدیرعامل سازمان به عنوان عالی ترین مقام اجرایی و مسئول اداره و حسن جریان امور (ماده ۱۲ آیین نامه سازمان مصوب ۱۳۴۸) در سطح سازمان مسئولیت نظارت بر حسن اجرای دستورالعمل ایمنی بنادر تجاری کشور را به عهده دارد.

نظارت بر حسن اجرای دستورالعمل ایمنی بنادر تجاری کشور مستلزم :

- تشکیل کمیته راهبری در ستاد مرکزی، امضا احکام عضویت اعضا و دبیر کمیته راهبری.
- ایجاد هماهنگی بین تمام معاونت های سازمان و ادارات کل بنادر در پیشبرد اهداف ایمنی.
- ابلاغ سالیانه راهبردها، اهداف، خط مشی و برنامه های تحقیقاتی، آموزشی و اجرایی ایمنی سازمان و نظارت بر حسن اجرای آن ها در چارچوب سیستم مدیریت ایمنی.

۲-۲-۳- وظایف کمیته راهبری ایمنی بنادر

- ◀ تعیین و تصویب خط مشی کلی برنامه های پیشگیری - آموزشی - اجرایی در زمینه ایمنی در سازمان و در بنادر تابعه.
- ◀ تصویب روش های انجام کار و نظارت بر نظام نامه ایمنی سازمان و بنادر تابعه ارائه شده به کمیته.
- ◀ تصویب نحوه اجرای برنامه های ارتقاء سطح ایمنی و کیفیت انجام کار مطابق دستورالعمل ایمنی بنادر ارائه شده به کمیته.
- ◀ بررسی، تعیین و تصویب راه کارهای مؤثر در پیشگیری از بروز سوانح و حوادث ارائه شده به کمیته.
- ◀ نظارت عالی بر عملکرد کمیته ایمنی بنادر.
- ◀ تصویب برنامه های آموزشی ایمنی سالیانه در سازمان و بنادر تابعه ارائه شده به کمیته.
- ◀ تصویب الگوی مدیریت جامع ریسک و بروز رسانی آن در بنادر کشور ارائه شده به کمیته.
- ◀ بررسی گزارش های عملکرد و ارزیابی کارکردهای کمیته ایمنی بنادر و اتخاذ تصمیمات مرتبط.
- ◀ تصویب تقویم پیشنهادی همایش های سالیانه مرتبط با ایمنی ارائه شده به کمیته.
- ◀ تعیین دبیر کمیته راهبری ایمنی بنادر.

بازنگری دستورالعمل ایمنی بنادر در صورت نیاز و تصویب آن.

۴-۲-۲- وظایف گروه پیش گیری

- ◀ تهیه خط مشی ایمنی و ارائه به کمیته راهبری.
- ◀ تهیه سیستم مدیریت ایمنی براساس دستورالعمل ایمنی بنادر تجاری کشور مصوب کمیته راهبری ایمنی بنادر
- ◀ نظارت بر اجرای مصوبات کمیته راهبری ایمنی در سطح سازمان و بنادر تابعه.
- ◀ دریافت گزارشات سوانح و حوادث بندری، دریایی، فنی، اداری از طرف معاونت‌های ذیربط مشتمل بر راهکارهای چگونگی پیشگیری از وقوع سوانح و حوادث مشابه، بررسی و جمع‌بندی و ارائه آن به کمیته راهبری ایمنی سازمان جهت تصویب.
- ◀ انجام مطالعات و تحقیقات نرم افزاری و سخت‌افزاری مرتبط با موارد ایمنی با هدف پیشگیری از بروز سوانح و حوادث و ارتقاء سطح ایمنی افراد و محیط کار.
- ◀ تهیه الگوی جامع مدیریت و ارزیابی ریسک‌های ایمنی و ارائه به کمیته راهبری جهت تصویب.
- ◀ تهیه دستورالعمل یکپارچه تجهیزات ایمنی مورد نیاز به تفکیک شغل و شاغل.

۵-۲-۲- وظایف گروه اجرایی

- ◀ پیاده سازی و استقرار یکنواخت سیستم مدیریت ایمنی در سازمان و بنادر براساس مصوبات کمیته راهبری ایمنی.
- ◀ نظارت و کنترل بر عملکرد سیستم مدیریت ایمنی در سطح بنادر تابعه و انجام تمهیدات لازم جهت اخذ گواهینامه‌های لازم.
- ◀ تهیه دستورالعمل انجام کار (فرآیندها، روش‌ها، رویه‌ها و ممیزی و ...) و نظام‌نامه ایمنی و ارائه پیشنهاد به کمیته راهبری ایمنی بنادر.
- ◀ بررسی برنامه‌های اجرایی ارتقاء سطح ایمنی سازمان و بنادر تابعه و ارائه پیشنهاد به کمیته راهبری ایمنی بنادر.
- ◀ نظارت و ارزیابی مانورهای عملیاتی ایمنی.
- ◀ نظارت بر اجرای ممیزی‌های ایمنی در سطح سازمان و بنادر تابعه و ارائه گزارش به کمیته راهبری ایمنی بنادر.
- ◀ پیگیری مصوبات مربوط به همایش‌های ایمنی و ارائه گزارش به کمیته راهبری ایمنی بنادر.
- ◀ کنترل و نظارت بر اجرای مدیریت و ارزیابی ریسک‌های ایمنی براساس الگوی مصوب کمیته راهبری ایمنی بنادر.

۶-۲-۲- وظایف گروه آموزشی

- ◀ بررسی و تدوین تقویم سالانه آموزش‌های ایمنی جهت کارکنان و اشخاص ذینفع ارائه شده از طرف معاونت‌ها و ادارات کل ذیربط و ارائه به کمیته راهبری ایمنی بنادر جهت تصویب.
- ◀ نظارت و کنترل بر اجرای صحیح و مؤثر دوره‌های آموزشی و ارزیابی اثربخشی آن‌ها.
- ◀ بررسی پیشنهاد برگزاری دوره‌های آموزشی و تدوین کتب، جزوات و اقلام آموزشی
- ◀ سمعی و بصری به روش‌های نوین درخصوص بهره‌برداری ایمن از تجهیزات و ابزارها با همکاری گروه پیش گیری مرتبط با فعالیت‌های بنادر.

بررسی پیشنهادات برنامه‌های آموزشی و همایش‌های سالیانه ارائه شده از سوی معاونت‌ها و ادارات کل بنادر استان‌ها و ارائه نتیجه به کمیته راهبری ایمنی بنادر جهت تصویب.

طراحی، چاپ و توزیع پوسترها، بروشور و مطالب آموزشی ایمنی با همکاری گروه پیش‌گیری.

۲-۷-۲- وظایف و اختیارات معاونت‌های سازمان

۲-۷-۲-۱- وظایف و اختیارات معاونت امور بندری

معاونت امور بندری و مناطق ویژه به دلیل آن که فعالیت‌های سازمان در زمینه‌ی تخلیه، بارگیری، انبارداری، تولید و پردازش کالاها در بنادر و مناطق ویژه بندری صورت می‌گیرد نقش به‌سزایی در خصوص ارتقا سطح ایمنی، کاهش سوانح و حوادث منجر به خسارت به کالاها یا آسیب به اشخاص، کاهش زمان توقف کالا در بندر و کاهش هزینه نهایی کالا ایفا می‌کند. بدیهی است کلیه اقدامات ایمنی می‌بایستی در راستای سیستم مدیریت ایمنی بنادر تجاری کشور باشند.

مهم‌ترین وظایف این معاونت برای اجرای مطلوب این آیین‌نامه به شرح زیر است:

- تهیه، تدوین، تصویب و نظارت بر حسن اجرای دستورالعمل‌ها، رویه‌ها، آیین‌نامه‌ها و مقررات مربوط به نحوه صحیح تخلیه، بارگیری، جا به جایی، چیدمان، بسته‌بندی، الصاق برجسب، و انبارداری کالاها از لحظه ورود به بندر اعم از طریق دروازه ورودی یا اسکله تا لحظه خروج کالا از طریق دروازه خروجی یا جاداشدن کشتی از اسکله.
- بررسی و نظارت بر اجرای کنوانسیون‌ها، کدها، توصیه‌نامه‌ها و قطعنامه‌های مصوب سازمان‌ها و مراجع بین‌المللی مرتبط با امور بندری که به نحوی موجب ارتقا ایمنی در بندر می‌گردد و پیشنهاد الحاق به آن‌ها.
- تدوین و پیشنهاد تصویب قوانین و مقررات و دستورالعمل‌های ایمنی بندری که اجرای آن‌ها مستلزم همکاری مستمر سایر وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها یا موسسات دولتی و غیر دولتی است به کمیته راهبری ایمنی سازمان جهت طی مراحل استصوابی.
- تهیه، تدوین، تصویب و نظارت بر حسن اجرای دستورالعمل‌ها، رویه‌ها، آیین‌نامه‌ها و مقررات در خصوص به روز رسانی دستورالعمل‌ها، رویه‌ها، آیین‌نامه‌ها، بخشنامه‌ها و مقررات موجود در خصوص خدمات ایمنی و آتش نشانی بندری.
- به روز رسانی دستورالعمل‌ها، رویه‌ها، آیین‌نامه‌ها، بخش‌نامه‌ها و مقررات موجود در خصوص ایمنی کالاها، تخلیه و بارگیری، جا به جایی در محوطه‌های بندری، چیدمان، بسته‌بندی، الصاق برجسب و انبارداری کالاها متناسب با تغییراتی که در قوانین، نوع کالاها، کشتی‌ها، تجهیزات و فن‌آوری‌های مربوطه به وجود می‌آید.
- بررسی و پیشنهاد تامین بهترین تجهیزات لازم برای تخلیه، بارگیری، جا به جایی کالا، چیدمان، بسته‌بندی و انبارداری و آتش نشانی به معاونت فنی و مهندسی و بهره‌برداران پایانه‌ها جهت خرید، به

نحوی که موجب ارتقا ایمنی بندر، کاهش سوانح و حوادث، افزایش کارایی و کاهش هزینه و زمان حمل کالا گردد.

- بررسی و پیشنهاد برگزاری دوره های آموزشی یا تدوین دستورالعمل ها و جزوات آموزشی به معاونت امور دریایی (اداره کل آموزش، استانداردها و صدور گواهینامه ها) با روش های کاری موجود، تجهیزات جدید یا روش های کاری جدید برای کاربران تجهیزات، کارکنان شرکت های فعال در امور بندری.
- همکاری در بررسی دستور العمل های ایمنی و طرح های ترافیکی محوطه های بندری مربوط به ورود، خروج، استقرار، تخلیه، بارگیری و جا به جایی وسایل نقلیه عبوری در محوطه های بندری با معاونت فنی و مهندسی .
- جمع آوری مستمر مستندات حوادث و سوانح به وقوع پیوسته در محوطه ها و انبارهای بندری مطابق با فرم های استاندارد و بررسی علمی و تجزیه و تحلیل آن ها و گزارش به کمیته راهبری ایمنی به نحوی که موجب اتخاذ تدابیر پیش گیرانه گردیده و از بروز سوانح و یا حوادث مشابه پیش گیری گردد.
- همکاری با معاونت اداری و مالی در اجرای مطلوب طرح های مربوط به بررسی وضعیت جسمی و روانی کارکنان امور بندری و تسریع در اجرای پیشنهادات مربوطه به ارتقا ایمنی بندر.
- نظارت بر نحوه و فرآیند تدوین و حسن اجرای دستورالعمل ها و روش های ایمنی و بهداشتی انجام کار توسط پیمانکاران یا شرکت های طرف قراردادی که در محوطه های بندری یا مناطق ویژه مشغول فعالیت هستند.
- همکاری در تدوین تقویم همایش ها یا گردهمایی های سالیانه با مشارکت سایر معاونت های سازمان در ارتباط با موضوعات ایمنی.
- مدیریت بر ریسک های مرتبط با عملیات بندری، اولویت بندی و برنامه ریزی به منظور حذف یا کنترل آن ها.
- جمع آوری مستندات ، رسیدگی و تجزیه و تحلیل سوانح و حوادث بندری (خشکی) و آرایه گزارش به گروه پیش گیری.

۲-۲-۲-۲- مسئولیت و اختیارات معاونت امور دریایی

معاونت امور دریایی در راستای تامین ایمنی کلیه فعالیت هایی که منشا دریایی دارند صاحب مسئولیت است. در این رابطه، فراهم سازی بستر مناسب برای انجام ایمن فعالیت های دریایی از اهمیت ویژه ای برخوردار است. تردد شناورها به بنادر ضرورت بستر سازی مناسب ایمنی را ایجاب می نماید. در این میان، لزوم تامین ایمنی در ابعاد مختلف از قبیل خدمه شناور ، شناور و آبراه بسیار حایز اهمیت است. تردد انواع کشتی ها به بنادر و نقش ارتقا ایمنی دریانوردی در جذب کشتی و تامین رضایت صاحبان کشتی و کالا، ایمن سازی آبراه های کشتیرانی براساس استانداردهای شناخته شده بین المللی ، معرفی بنادر کشور به عنوان بنادر ایمن نقش به سزایی در تثبیت جایگاه حاکمیتی سازمان بنادر و کشتیرانی در مجامع بین المللی و رقابت در منطقه ایفا می نماید.

مهم‌ترین مسئولیت‌های این معاونت در چارچوب سیستم مدیریت ایمنی و اجرای مطلوب این آیین نامه به شرح زیر می‌باشد:

- تهیه، تدوین، تصویب و نظارت بر حسن اجرای دستورالعمل‌ها، رویه‌ها، آیین نامه‌ها و مقررات مربوط به روز رسانی دستورالعمل‌ها، رویه‌ها، آیین نامه‌ها، بخشنامه‌ها و مقررات موجود در خصوص خدمات ایمنی و آتش نشانی دریایی.
- تهیه، تدوین، تصویب و نظارت بر حسن اجرای دستورالعمل‌ها، آیین نامه‌ها و مقررات مربوط به ایمنی و بهداشت دریانوردی در محدوده بندر که به استناد کنوانسیون‌های بین‌المللی، موافقتنامه‌ها، توصیه‌نامه‌های صادره از مجامع بین‌المللی و قوانین و مقررات ملی صورت گرفته و مشمول تمامی شناورهای کنوانسیون و غیر کنوانسیونی می‌گردد.
- نظارت بر اجرای کنوانسیون‌های بین‌المللی که کشور جمهوری اسلامی ایران به آن‌ها ملحق شده و اجرای آن‌ها می‌تواند موجب ارتقا ایمنی دریانوردی و یا حفاظت از محیط زیست دریایی گردد.
- بررسی کنوانسیون‌ها، آیین نامه‌ها و مقررات جدید مرتبط با ایمنی که در مجامع بین‌المللی در حال تصویب بوده و یا به تصویب رسیده‌اند و پیشنهاد الحاق به آن‌ها. ابلاغ
- ابلاغ مقررات، کدها، کنوانسیون‌ها و آیین نامه‌های ملی و بین‌المللی مرتبط با ایمنی که سازمان به نیابت از کشور جمهوری اسلامی ایران به آن‌ها ملحق شده و رعایت آن‌ها توسط خطوط کشتیرانی یا فرماندهان شناورها الزامی است.
- مدیریت ریسک مرتبط با تمامی عملیات دریایی و تدوین دستورالعمل‌های مربوطه و نظارت بر حسن اجرای آن‌ها.
- به روز رسانی نقشه آبراه‌ها، کانال‌های دسترسی، حوضچه‌ها، محدوده لنگرگاه‌ها و اعلام از طریق مجاری مربوط به شرکت‌های کشتیرانی و نظارت بر رعایت آن‌ها.
- هماهنگی با ارگان‌های متولی تهیه نقشه‌های دریایی و کشورهای منطقه خلیج فارس و دریای عمان با هدف تهیه نقشه‌های INT.
- بررسی و پیشنهاد تامین تجهیزات مناسب جهت انجام خدمات دریایی (یدک کشی، راهنمایی، آبرسانی، سوخت‌رسانی، مخابرات و ...)، علایم کمک ناوبری، تجسس و نجات و مقابله با آلودگی دریایی به معاونت فنی و مهندسی جهت خرید به نحوی که موجب ارتقا ایمنی کارکنان، شناورها از یک سو و کاهش سوانح، حوادث و تلفات انسانی از سوی دیگر می‌گردد.
- نظارت بر حسن اجرای کنوانسیون‌ها و مقررات مربوط به تجسس و نجات دریایی به منظور کاهش تلفات انسانی ناشی از سوانح دریایی.
- بررسی، انتخاب و پیشنهاد برگزاری دوره‌های آموزشی یا تدوین دستورالعمل‌ها و جزوات آموزشی متناسب با روش‌های کاری موجود، تجهیزات جدید یا روش‌های کاری جدید برای تمامی کارکنانی که در قسمت‌های مختلف مشغول به کار هستند.

- همکاری با معاونت اداری و مالی در اجرای مطلوب طرح‌های مربوط به بررسی وضعیت جسمی و روانی کارکنان شاغل در بخش‌های مختلف دریایی.
- فراهم سازی و اعلام اطلاعات ناوبری به شناورها به منظور تامین ایمنی دریانوردی در آب‌های تحت حاکمیت کشور.
- اجرای فرایند کامل کنترل و بازرسی ایمن کشتی‌ها در بخش FSC به منظور ارتقا سطح ایمنی کشتی‌های با پرچم جمهوری اسلامی ایران و رشد جایگاه ناوگان ملی در موافقتنامه‌های بین‌المللی و بخش PSC برای ممانعت از ورود کشتی‌های غیر استاندارد خارجی به بنادر ایران.
- همکاری در تدوین تقویم همایش‌ها یا گردهمایی‌های سالیانه با مشارکت دیگر معاونت‌های سازمان در ارتباط با موضوع‌های ایمنی.
- نگهداری عمق پای اسکله‌ها، کانال‌ها، حوضچه‌های بندری، محدودیت‌های جغرافیایی در مسیر تردد شناورها.
- جمع آوری مستندات، رسیدگی و تجزیه و تحلیل سوانح و حوادث دریایی و ارائه گزارش به گروه پیش‌گیری.

۲-۷-۳ - مسئولیت و اختیارات معاونت اداری و مالی

با توجه به اینکه منابع انسانی از مهمترین فاکتورهای تولید خدمات و کالاها محسوب می‌شود لذا توجه به مسایل ایمنی و بهداشتی آن‌ها تاثیر به سزایی در ارتقا سطح ایمنی بندر، کاهش هزینه‌ها، کاهش حوادث و سوانح، کاهش زمان توقف کالاها و در نهایت افزایش قدرت رقابتی صادر کنندگان کالاها ایفا می‌کند از این رو با در نظر گرفتن شرح مسئولیت‌های قانونی و مصوب معاونت اداری و مالی، وظایف زیر، در چارچوب سیستم مدیریت ایمنی بنادر و لنگرگاه‌های تجاری کشور تعریف می‌گردد:

- تهیه، تدوین، تصویب و نظارت بر حسن اجرای دستورالعمل‌ها، آیین‌نامه‌ها و مقررات مربوط به شرایط استخدام و استفاده از خدمات منابع انسانی شاغل در بنادر و محوطه‌های بندری.
- نظارت بر اجرای کنوانسیون‌ها، دستورالعمل‌ها، آیین‌نامه‌ها، کدها و مقررات مربوط به وضعیت بهداشت محیط کار منابع انسانی شاغل در بنادر مصوب مجامع ذیربط ملی و بین‌المللی.
- به روز رسانی کنوانسیون‌ها، دستورالعمل‌ها، آیین‌نامه‌ها، کدها و مقررات مربوط به منابع انسانی از قبیل دستورالعمل‌های معاینات (قبل از استخدام به ادواری و تخصصی)، دستورالعمل‌های مربوط به شرایط بهداشتی محیط کار کارکنان، دستورالعمل‌های رفاهی کارکنان با عنایت به تغییرات مصوبات در مراجع ملی یا بین‌المللی.
- همکاری با سایر معاونت‌ها در خصوص بررسی مستمر وضعیت بهداشت محیط کار کارکنان و ارائه راه‌کارهای متناسب جهت افزایش ایمنی محیط کار.

- بررسی مستمر تجهیزات موجود در محیط های کاری بندری و دریایی از نظر ارگونومی استقرار و ارزیابی پیشنهاد های مناسب به معاونت فنی و مهندسی به منظور رعایت آنها در زمان خرید یا اصلاح شرایط موجود.
- تهیه، تدوین و تصویب دستورالعمل جامع آموزش اصول بهداشتی مورد نیاز شاغلین و نظارت بر حسن اجرای آن با همکاری معاونت امور دریایی (اداره کل آموزش، استانداردها و گواهینامه های دریانوردی).
- انجام تحقیقات، مطالعات و کسب مشاوره در خصوص مسائل مربوط به وضعیت بهداشتی شاغلین درون

- تهیه، تدوین، تصویب استانداردهای مربوط به نگهداری و تعمیر و نظارت بر اجرای برنامه های نگهداری و تعمیرات ادواری تاسیسات و تجهیزات خشکی و دریایی موجود در بنادر، با هدف پیش گیری از بروز خرابی، حادثه یا توقف ناخواسته.
- رعایت موارد ارگونومی تجهیزات خشکی و دریایی پیشنهادی معاونت اداری و مالی در زمان خرید یا سفارش آن‌ها با هدف افزایش کارایی تجهیزات، کاهش خستگی اپراتورها و کاهش حوادث.
- تهیه، تدوین و تصویب دستورالعمل‌های مربوط به نگهداری ابنیه و سازه های خشکی دریایی و نظارت بر حسن اجرای آن‌ها.
- تدوین دستورالعمل مرتبط با لایروبی و عمق مناسب کانال دسترسی، ورودی موج شکن، حوضچه ها و پای اسکله با هماهنگی امور دریایی.
- به روز رسانی الزام‌های استانداردها، دستورالعمل‌ها، آیین نامه و مقررات با توجه به تغییر در ساختارهای عملیاتی و تجهیزاتی بنادر کشور و یا تصویب کنوانسیون‌ها و مقررات جدید در سطح ملی یا بین‌المللی.
- تدوین تقویم همایش‌ها یا گردهمایی‌های سالیانه با همکاری و مشارکت سایر معاونت‌های سازمان با موضوعات مرتبط با ایمنی.
- پایش رسوب گذاری در آبراه‌های و کانال‌های دسترسی.
- جمع آوری مستندات، رسیدگی و تجزیه و تحلیل سوانح و حوادث ناشی از فعالیت های فنی و مهندسی و ارائه گزارش به گروه پیش‌گیری.

۸-۲-۲- وظایف و اختیارات دبیر کمیته راهبری ایمنی

دبیر کمیته راهبری ایمنی، فردی است که به لحاظ تخصص و تجربه در زمینه ایمنی به عنوان هماهنگ کننده از طرف کمیته راهبری ایمنی بنادر منصوب می‌شود. وظایف این شخص عبارتند از:

- رابط بین کمیته و معاونت‌های ستادی و ادارات کل استان‌ها
- انتقال اطلاعات بین کمیته راهبری ایمنی بنادر، معاونت‌ها و بنادر
- هماهنگی بین عوامل مختلف سیستم ایمنی، تجزیه و تحلیل وضعیت کلان ایمنی در سازمان
- برگزاری جلسات، نگهداری اطلاعات و مستندات
- کنترل و نظارت بر اجرای مصوبات کمیته راهبری ایمنی بنادر
- پی‌گیری مصوبات کمیته و بازدید از ادارات کل استان‌ها به عنوان نماینده کمیته، با هدف نظارت بر اجرای مصوبات کمیته راهبری ایمنی بنادر
- تهیه گزارش از روند پیشرفت اهداف و برنامه‌های مصوب ایمنی

- تعیین موارد قانونی یا مصوبات مورد نیاز در خصوص تسهیل و تسریع در برنامه‌ها و راهبردهای سیستم ایمنی

۹-۲-۲- مسئولیت و اختیارات عمومی بنادر

- ادارات کل بنادر و کشتیرانی استان‌ها در جهت ارتقا ایمنی موظف هستند اقدامات زیر را به مرحله اجرا قرار دهند:
- تشکیل کمیته ایمنی بندر، برگزاری جلسات و پی‌گیری اجرای مصوبات کمیته راهبری ایمنی سازمان.
- استقرار و اجرای سیستم مدیریت ایمنی در بنادر استان.
- اجرای تمامی دستورالعمل‌ها، آیین نامه و بخشنامه‌های مصوب کمیته راهبری ایمنی.
- نظارت بر حسن اجرای کنوانسیون‌ها، دستورالعمل‌ها، کدها و بخشنامه‌های مرتبط با ایمنی توسط شرکت‌های کشتیرانی، کاربران پایانه‌های بندری و سایر شرکت‌ها و اشخاص ذینفع فعال در بندر.
- برگزاری دوره‌های آموزشی ایمنی مورد نیاز و مصوب کمیته راهبری ایمنی سازمان.
- برگزاری جلسات مستمر و مدون با پیمانکاران و شرکت‌های فعال و کلیه اشخاص ذینفع یا هدف هماهنگی و ارتقا ایمنی.
- شرکت در گردهمایی‌ها و همایش‌های مدون و مرتبط با ایمنی.
- ارائه پیشنهادها جهت ارتقا سطح ایمنی بندر به کمیته راهبری ایمنی.

۱۰-۲-۲- مسئولیت و اختیارات مدیرکل یا رییس بندر

شرح وظائف مدیرکل یا رییس بندر به عنوان عالی‌ترین مقام تصمیم‌گیر و مسئول در زمینه ایمنی بندر عبارتند از:

- نظارت بر استقرار و حسن اجرای سیستم مدیریت ایمنی اداره کل یا بندر،
- اجرای دستورالعمل‌ها، بخشنامه‌ها و کنوانسیون‌های ایمنی مصوب کمیته راهبری ایمنی بنادر.
- کنترل و پی‌گیری کاهش یا حذف ریسک‌های شناسایی شده مرتبط با فعالیت‌های امور بندری و دریایی، اداری و فنی
- تخصیص منابع جهت امور ایمنی محور

۱-۱۰-۲-۲- وظایف کمیته ایمنی ادارات کل

- ◀ اجرای برنامه‌های پیشگیری، آموزشی و اجرایی مصوب کمیته راهبری ایمنی بنادر.
- ◀ پیشنهاد برنامه‌های ارتقاء سطح ایمنی مطابق دستورالعمل ایمنی بنادر و ارائه به کمیته راهبری ایمنی بنادر.

- ◀ بررسی سوانح و حوادث و تعیین راه کارهای مؤثر در پیشگیری از بروز سوانح و حوادث مشابه و ارائه راهکارهای مؤثر به کمیته راهبری ایمنی بنادر.
- ◀ نظارت بر عملکرد ایمنی در اداره کل .
- ◀ تدوین برنامه‌های آموزشی ایمنی سالیانه دربندر و ارائه به کمیته راهبری ایمنی بنادر.
- ◀ اجرای برنامه های مدیریت جامع ریسک مصوب کمیته راهبری ایمنی بنادر .
- ◀ تهیه گزارش‌های عملکرد ایمنی در اداره کل و ارائه به کمیته راهبری ایمنی بنادر .
- ◀ پیشنهاد همایش سالیانه مرتبط با ایمنی و ارائه به کمیته راهبری ایمنی بنادر.
- ◀ تعیین دبیر کمیته ایمنی اداره کل .
- ◀ ارائه پیشنهادات اصلاحی در صورت نیاز در خصوص بازنگری دستورالعمل ایمنی بنادر به کمیته راهبری ایمنی بنادر

۲-۲-۱-۲- وظایف گروه پیش گیری اداره کل

- ◀ نظارت بر اجرای مصوبات کمیته راهبری ایمنی بنادر در سطح اداره کل .
- ◀ دریافت گزارشات سوانح و حوادث بندری و دریایی، فنی، عمرانی و اداری از طرف معاونت‌های اداره کل مشتمل بر راهکارهای چگونگی پیش گیری از وقوع سوانح و حوادث مشابه ، بررسی و جمع‌بندی و ارائه آن به کمیته ایمنی اداره کل جهت تصویب.
- ◀ انجام مطالعات و تحقیقات نرم افزاری و سخت‌افزاری مرتبط با موارد ایمنی با هدف پیش گیری از بروز سوانح و حوادث و ارتقاء سطح ایمنی افراد و محیط کار.

۲-۲-۱۰-۳- وظایف گروه اجرایی اداره کل

- ◀ پیاده سازی و استقرار یکنواخت سیستم مدیریت ایمنی در اداره کل براساس مصوبات کمیته راهبری ایمنی بنادر.
- ◀ نظارت و کنترل بر عملکرد سیستم مدیریت ایمنی در سطح اداره کل و انجام تمهیدات لازم جهت اخذ گواهینامه‌های لازم.
- ◀ اجرای دستورالعمل انجام کار (فرآیندها، روش‌ها، رویه‌ها و ممیزی و ...) و نظام‌نامه ایمنی مصوب کمیته راهبری ایمنی بنادر.
- ◀ اجرای برنامه‌های ارتقاء سطح ایمنی اداره کل و ارائه گزارش به کمیته ایمنی اداره کل.
- ◀ اجرای مانورهای عملیاتی ایمنی.
- ◀ اجرای ممیزی‌های ایمنی در سطح اداره کل و ارائه گزارش به کمیته ایمنی اداره کل .
- ◀ اجرای مدیریت و ارزیابی ریسک‌های ایمنی براساس الگوی مصوب کمیته راهبری ایمنی بنادر.

۲-۲-۱۰-۴- وظایف گروه آموزشی اداره کل

- ◀ تدوین تقویم سالانه آموزش‌های ایمنی جهت کارکنان و اشخاص ذینفع ارائه شده در اداره کل و ارائه به کمیته ایمنی اداره کل .
- ◀ اجرای صحیح و مؤثر دوره‌های آموزشی مصوب کمیته راهبری ایمنی بنادر ، ارزیابی اثربخشی آن‌ها و ارائه گزارش به کمیته ایمنی اداره کل .

« پیشنهاد برگزاری دوره‌های آموزشی مورد نیاز و تدوین کتب، جزوات و اقلام آموزشی سمعی و بصری به روش‌های نوین در خصوص بهره‌برداری ایمن از تجهیزات و ابزارها با همکاری گروه پیش‌گیری مرتبط با فعالیت‌های اداره کل.

« پیشنهاد برنامه‌های آموزشی و همایش‌های سالیانه ارائه شده از سوی معاونت‌ها و ارائه نتیجه به کمیته ایمنی اداره کل.

۲-۲-۱۰-۵- مسئولیت و اختیارات معاونت‌های بندر

معاونت‌های بندر متناظر با شرح وظایف و مسئولیت‌های معاونت ذیربط در سازمان و با توجه به موقعیت اداری و اجرایی خود موظف هستند تا در راستای اجرای دستورالعمل‌های مصوب، ضمن هماهنگی با سایر معاونت‌های بندر، نسبت به اتخاذ راه‌کارهای لازم در خصوص استقرار و اجرای مطلوب سیستم مدیریت ایمنی بندر، اقدام بایسته را انجام دهند.

۲-۲-۱۱- وظایف اشخاص ذینفع

اشخاص ذینفع با توجه به نوع ارائه خدمات در محوطه‌های بندری موظفند به منظور نیل به حداکثر سطح قابل قبول از نظر حذف یا کاهش ریسک‌های مخاطره‌آمیز نسبت به اجرای دستورالعمل‌های مصوب کمیته راهبری ایمنی سازمان، یا کمیته ایمنی بندر اقدام نمایند.

هرگونه تغییر در نوع یا سطح خدمات می‌بایست منجر به تغییر محتوی دستورالعمل مربوطه گردد. سیستم ایمنی بندر باید آن‌گونه طراحی گردد که قادر باشد به طور مستمر نسبت به پایش نحوه انجام ایمن فعالیت‌ها و شرایط ایمن کار نظارت نموده و قادر باشد هر نوع مداخله مورد نیاز را جهت ارتقا ایمنی بندر در سطح کلان پیشنهاد نماید. وظایف ذینفعان در این خصوص به شرح ذیل است:

- تعیین و معرفی نماینده تام‌الاختیار به کمیته ایمنی.
- شرکت فعال حسب مورد در جلسات و کمیته‌های اعلام شده از طرف کمیته عالی ایمنی سازمان یا کمیته ایمنی بندر.
- اجرای تمامی مصوبات کمیته‌های ایمنی.
- آموزش کارکنان تحت سرپرستی، در خصوص ایمنی توسط مراجع ذیصلاح آموزشی.
- تهیه و توزیع وسایل و تجهیزات ایمنی و حفاظت فردی حسب نیازها و دستورالعمل‌های ایمنی.
- طراحی و استقرار سیستم مدیریت ایمنی منطبق با سیستم مدیریت ایمنی بندر و استانداردها، در مجموعه تحت سرپرستی.
- تدوین دستورالعمل مربوط به شناسایی، ارزیابی، ارزش‌یابی، اولویت‌گذاری و مدیریت ریسک‌های موجود در حدود فعالیت‌ها.
- تدوین و اجرای دستورالعمل‌های مربوط به نگهداری و تعمیر تجهیزات و تاسیسات به نحوی که ارائه خدمات ایمن به متقاضیان و مشتریان امکان‌پذیر باشد.

- به کارگیری کارکنان تحت سرپرستی بر اساس ضوابط و دستورالعمل‌های کمیته ایمنی؛ و دارای گواهینامه معتبر در مسئولیت محوله.
- اعلام تغییرات مربوط به نوع فعالیت، افراد تحت سرپرستی، نوع کالا و مواد مصرفی اولیه، واسطه‌ای و فرآورده، فرآیند ها و یا خدمات ارائه شده به دیگران، حسب دستورالعملی که متعاقبا تهیه می شود به واحد ذیربط
- اعلام گزارش سوانح و حوادث مطابق فرم های ارائه شده به کمیته ایمنی

۳- کمیته‌های ایمنی

۱-۳- کمیته راهبری ایمنی بنادر

- هدف از تشکیل کمیته راهبری ایمنی بنادر، انجام سیاست‌گذاری‌های کلان، تعیین اهداف راهبردی، تدوین خط مشی ایمنی سازمان و بررسی گزارش‌های عملکرد و ممیزی‌های سیستم می‌باشد.
- مسئولیت تشکیل کمیته راهبری ایمنی سازمان و ریاست آن بر عهده مدیر عامل سازمان بنادر و کشتیرانی می‌باشد.
- اعضای ثابت این کمیته شامل کلیه مدیر عامل، معاونین سازمان و نماینده مدیر عامل در امور ایمنی (دبیر کمیته) هستند.
- در هر جلسه و بر حسب نیاز، تعدادی از روسای گروه‌های پیش‌گیری، اجرائی، آموزشی، کارشناسان و صاحب نظران به تشخیص هر یک از اعضا و تایید رییس و یا دبیر کمیته، بدون برخورداری از حق رای می‌توانند در جلسات حضور داشته باشند.
- نماینده مدیر عامل در زمینه ایمنی، دبیر کمیته ایمنی راهبری بنادر و مسئول تشکیل دبیر خانه این کمیته است.
- دستور کار جلسات و روش‌های اجرایی این کمیته توسط دبیرخانه تدوین و به تصویب اعضای کمیته می‌رسد.
- هماهنگی و ارتباط با دیگر وزارتخانه‌ها، شرکت‌های کشتیرانی، سازمان‌های دولتی یا غیردولتی موثر در موضوع ایمنی در بنادر.
- زمان، مکان، روش‌های اجرایی، کنترلی و نحوه برگزاری جلسات کمیته راهبری ایمنی بنادر و گروه‌های پیش‌گیری، اجرایی و آموزشی، مطابق دستورالعملی که توسط دبیر کمیته ارائه و در بدو تشکیل کمیته به تصویب خواهد رسید، تعیین می‌شود.
- تصمیمات کمیته با رای اکثریت آرا به تصویب می‌رسد.

۲-۳- کمیته‌های ایمنی ادارات کل یا بنادر

- مسئولیت تشکیل کمیته ایمنی اداره کل یا بندر و ریاست آن بر عهده مدیر کل یا رئیس بندر می باشد.
- اعضای این کمیته شامل مدیر کل یا رئیس بندر ، نماینده مدیر کل یا رئیس بندر در امور ایمنی (دبیر کمیته) و کلیه معاونین بندر ، روسای ادارات بنادر تابعه و یک نفر به نمایندگی از کلیه شرکت‌های پیمانکاری مستقر در بندر می‌باشند.
- وظایف کلی کمیته و تدوین اهداف ایمنی و راه کارهای دستیابی به اهداف بر اساس مصوبات کمیته راهبری ایمنی بنادر، بررسی نتایج و تجزیه و تحلیل سوانح و حوادث، بررسی گزارش‌های عملکردی بندر و ارائه گزارش به کمیته راهبری ایمنی بنادر می‌باشد.
- زمان، مکان، روش‌ها و فرآیندهای اجرایی و نحوه برگزاری جلسات کمیته ایمنی اداره کل یا بندر و گروه‌های پیش‌گیری، اجرایی و آموزشی مطابق دستورالعملی که از طرف کمیته ایمنی اداره کل یا بندر ابلاغ می‌گردد تعیین می‌شود.
- نماینده مدیر بندر در امور ایمنی اداره کل یا بندر ، دبیر کمیته ایمنی و مسئول تشکیل دبیرخانه این کمیته است.

۴- سیستم مدیریت ایمنی و مدیریت ریسک

۱-۴- اصول کلی

- ۱-۴-۱- به استناد این دستورالعمل سازمان و بنادر تابعه موظف به ارتقا ایمنی از طریق استقرار و نگهداری سیستم مدیریت ایمنی مبتنی بر ارزیابی و مدیریت ریسک هستند.
- ۱-۴-۲- نحوه استقرار و نگهداری سیستم مدیریت ایمنی بنادر به موجب این دستورالعمل و دستورالعمل‌هایی خواهد بود که از طرف کمیته راهبری ایمنی سازمان ابلاغ می‌گردد.
- ۱-۴-۳- کلیه قوانین و مقررات ایمنی باید با در نظر گرفتن سیستم مدیریت ایمنی، تدوین، طرح و اجرا گردد.
- ۱-۴-۴- ساختار سیستم مدیریت ایمنی بندر باید دارای یک سیستم ممیزی و تایید باشد.
- ۱-۴-۵- ساختار سیستم مدیریت ایمنی باید آمادگی لازم به منظور مقابله با شرایط اضطراری را داشته باشد.
- ۱-۴-۶- عملکرد سیستم مدیریت ایمنی باید بر اساس استانداردهای مورد توافق در این دستورالعمل و دستورالعمل‌های مرتبط با ایمنی، مورد ارزیابی و ارزشیابی قرار گرفته تا به واسطه آن، زمان و نحوه بهبود در سیستم، مشخص شود.
- ۱-۴-۷- وظایف و مسئولیت‌های کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی (درون و برون سازمانی) در سیستم مدیریت ایمنی می‌بایست براساس مفاد بند ۲-۲ (وظایف و اختیارات) این دستورالعمل و دستورالعمل‌هایی که در زمینه ایمنی تدوین خواهد شد، تعریف گردد.

۲-۴- خط مشی ایمنی

۱-۲-۴- سازمان و بنادر باید در حوزه فعالیت خود، خط مشی ایمنی را طراحی، تدوین و منتشر نمایند. انتشار خط‌مشی، به منظور نشان دادن تعهد بندر به ارتقا سطح ایمنی خواهد بود.

۲-۲-۴- خط مشی ایمنی سازمان و بنادر باید در جهت ارتقا ایمنی بوده و نیز مورد تایید و حمایت مدیر عامل، مدیرکل یاریس بندر باشد.

۳-۲-۴- خط مشی ایمنی سازمان و بنادر باید با مشارکت موثر کارکنان و اشخاص ذینفع مورد حمایت، پشتیبانی و اجرا قرار گیرد.

۴-۲-۴- خط مشی ایمنی باید به صورت شفاف، جهت‌گیری آینده سازمان و بنادر را در رابطه با ایمنی طراحی و ترسیم نماید.

۳-۳- ارزیابی و ارزشیابی عملکرد سیستم

۱-۳-۴- سیستم مدیریت ایمنی باید دارای نظام ثبت، نگهداری و تجزیه و تحلیل اطلاعات مربوط به سوانح، حوادث و نتایج بررسی‌ها و ممیزی‌های انجام شده باشد به نحوی که از قابلیت پاسخ‌گویی به نیازهای ایمنی مندرج در این دستورالعمل و دستورالعمل‌های ایمنی برخوردار گردد.

۲-۳-۴- سیستم مدیریت ایمنی، باید دارای سازوکارهای لازم به منظور پایش فعال بوده تا از این طریق، از عملکرد صحیح سیستم اطمینان حاصل گردد. هدف از پایش سیستم، تعیین دلایل مستقیم و غیر مستقیم سوانح و حوادث و تعیین کارآمدی عملکرد و اصلاح سیستم مدیریت ایمنی است.

۴-۴- برنامه‌ریزی مقابله با شرایط اضطراری

۱-۴-۴- سیستم مدیریت ایمنی، باید آمادگی لازم جهت مقابله با شرایط اضطراری را براساس طرح‌های مقابله برخوردار باشد. برنامه‌ریزی برای مقابله با شرایط اضطراری، باید بر اساس ارزیابی ریسک انجام گردیده و ضروری است تا برنامه مقابله در این شرایط، به صورت عمومی چاپ و بین اشخاص ذینفع توزیع و رویه‌ای جهت تمرین مکرر آن و رفع نقاط ضعف وجود داشته باشد.

۲-۴-۴- پس از وقوع شرایط اضطراری، سیستم باید قادر باشد در کوتاه‌ترین زمان ممکن، نسبت به برآورد و جبران خسارات‌های وارده اقدام نماید. نتیجه اقدامات باید به نحوی باشد که فعالیت عادی سازمان و بنادر به سرعت امکان پذیر و از سر گرفته شود.

۴-۵- تعامل و مشورت

۴-۵-۱- کارآیی سیستم مدیریت ایمنی، بستگی به میزان مشارکت، هم‌اندیشی و همکاری تمامی اشخاص ذینفع دارد. خط مشی ایمنی باید به گونه‌ای تدوین گردد که تمامی نقطه نظرات در آن لحاظ شده باشد.

۴-۵-۲- سیستم مدیریت ایمنی باید به نحوی طراحی، تدوین و اجرا گردد که به واسطه آن امکان تعامل با تمامی اشخاص حقیقی و حقوقی تاثیرگذار و یا تاثیر پذیر از سیستم مدیریت ایمنی، در جهت ایجاد اجماع نظر در خصوص فراهم نمودن عملیات بندری و دریایی ایمن در محدوده بندر میسر باشد.

۴-۶- ارزیابی ریسک

۴-۶-۱- سیستم مدیریت ایمنی بایستی مبتنی بر رویه های ارزیابی ریسک مرتبط با کلیه عملیاتی که در محدوده سازمان و بنادر صورت می‌گیرد، باشد. رویه مدیریت ریسک باید مستند، روش‌مند و در بر گیرنده موارد زیر باشد:

- شناسایی و تجزیه و تحلیل ریسک‌ها.
- ارزیابی ریسک‌های محاسبه شده بر مبنای معیار ریسک مصوب.
- تحلیل هزینه فایده مربوط به کاهش ریسک‌ها در محل‌های مورد نیاز.

۴-۶-۲- بنادر می بایست ارزیابی و مدیریت ریسک را به صورت رسمی و مستند انجام دهند. ارزیابی بر اساس رویه‌های غیر رسمی و محدود به یک بخش و یا یک فعالیت خاص در سیستم مدیریت ایمنی پذیرفته نیست. سیستم‌ها و رویه‌ها باید به گونه‌ای جامع، فراگیر و توسعه یافته بوده و قادر باشند زمینه اجرای رویه‌ها و پایش نتایج ارزیابی‌های رسمی را فراهم نمایند.

۴-۶-۳- ارزیابی ریسک می بایست به دو صورت کمی و کیفی انجام گیرد. ارزیابی ریسک و تفسیر نتایج آن، به ویژه وقتی که به‌وجه کمی انجام می‌شود باید توسط افراد ذیصلاح انجام پذیرد.

۴-۶-۴- ارزیابی و تحلیل ریسک می‌باید در قالب یک فرایند پیوسته و به صورت ادواری انجام گیرد. سیستم بایستی قابلیت ارزیابی ریسک‌های جدید ناشی از هرگونه تغییر را داشته باشد.

۴-۷- کنترل ریسک

۴-۷-۱- هدف از کنترل ریسک کاهش آن تا حد قابل قبول می‌باشد. کنترل ریسک می بایست مبتنی بر تمامی قوانین و مقررات و نیز موارد و عناصر انسانی تدوین گردد. اولویت های کنترل ریسک به شرح زیر است:

- حذف ریسک از طریق اجتناب از فرایندهای مخاطره آمیز و یا جایگزینی آن با فرایندی کم خطر.
- مقابله با ریسک از طریق اتخاذ اقدامات پیش‌گیرانه.
- کاهش ریسک از طریق جایگزینی سیستم‌های کاری.

۴-۷-۲- در مواردی که امکان کنترل ریسک به روش‌های دیگری میسر باشد، بهترین گزینه کنترلی می‌بایست به روش هزینه فایده، به گونه‌ای تعیین گردد که منجر به کاهش ریسک در بلند مدت و کوتاه مدت شود.

۴-۸- معیار ریسک

۴-۸-۱- بر اساس این دستورالعمل، ریسک‌های موجود می‌بایست در سه سطح زیر تعریف گردند:

• ریسک قابل قبول

به آن دسته از ریسک‌هایی گفته می‌شود که در سطح پایینی قرار داشته و به طور معمول در زندگی روزمره، یا در هر فعالیتی و هر محیطی امکان وجود دارند و به همین دلیل در مورد این ریسک‌ها، نیازی به ارزیابی و کاهش ریسک نمی‌باشد.

• ریسک غیر قابل قبول

ریسک‌هایی که در سطح بسیار بالایی قرار داشته و موجب خسارات جانی و مالی فراوانی می‌شوند. این ریسک‌ها در شرایط عادی قابل پذیرش نبوده و تنها در شرایط خاصی، نظیر فعالیت‌های آتش‌نشانی یا نجات غریق که چاره‌ای جز قبول ریسک‌های بالا ندارند، پذیرفته می‌گردند.

• ریسک قابل تحمل

این دسته از ریسک‌ها بین دو سطح ریسک قابل قبول و غیر قابل قبول قرار داشته و کاهش و یا حذف آن‌ها دارای هزینه بسیار بالایی است. ریسک قابل تحمل، ریسکی است که خطرهای آن شناسایی و کنترل شده باشد و در مورد آن، آگاهی‌های لازم به اطلاع بهره‌برداران و متصدیان امور داده شده و یا تدابیر لازم جهت کنترل ریسک آن، اتخاذ شده باشد.

۴-۹- رسیدگی به سوانح و حوادث

۴-۹-۱- در سیستم مدیریت ایمنی رویه‌های مناسبی جهت ثبت سوانح و حوادث می‌بایست تعیین گردند به نحوی که این رویه‌ها در بر گیرنده تجزیه و تحلیل و اقدام‌های اصلاحی در خصوص اعمال تغییرات لازم، به منظور پیش‌گیری از تکرار سوانح و یا حوادث مشابه در آینده باشند.

۴-۹-۲- دستورالعمل‌های مربوط به بررسی و رسیدگی به سوانح و حوادث بندری و دریایی توسط معاونت‌های ذیربط می‌بایستی تدوین و در سازمان و بنادر توسط کمیته‌های ایمنی به اجرا درآیند.

۴-۹-۳- به منظور اولویت بندی سوانح و حوادث در سازمان و بنادر باید رویه‌هایی وجود داشته باشد به نحوی که سوانحی که قابلیت تکرار و یا پتانسیل لازم جهت تبدیل به حادثه را دارند، تعیین و مورد ارزیابی و کنترل قرار داده شوند.

۴-۱۰-۱- منابع انسانی و آموزش

۴-۱۰-۱-۱- در سیستم مدیریت ایمنی رویه‌های موثر، کارآمد و مستند جهت شناسایی نیازمندی‌های آموزشی ایمنی متناسب با شرح وظایف و اختیارات مندرج در بند ۲-۲ (وظایف و اختیارات) این دستورالعمل باید وجود داشته باشد. سازمان، بنادر و اشخاص ذینفع ملزم به رعایت این الزام‌های در به کارگیری و آموزش منابع انسانی هستند.

۴-۱۰-۱-۲- سیستم مدیریت ایمنی باید قادر به شناسایی آموزش‌های ایمنی مرتبط با هر یک از انواع مشاغل دریایی و بندری، به هنگام شروع به کار، ضمن خدمت و یا به صورت تخصصی، برای کارکنان و اشخاص ذینفع را داشته باشد و برای اجرای آن‌ها برنامه ریزی کند.

۴-۱۰-۱-۳- در سیستم مدیریت ایمنی می‌بایست رویه‌های آموزشی مناسب و متناسب با نیازها، جهت اطمینان از این که شاغلین، شایستگی و صلاحیت لازم برای تصدی شغل مورد نظر را داشته و در طی زمان این شرایط را حفظ و گسترش خواهند نمود، وجود داشته باشد.

۴-۱۱- تضمین کیفیت

۴-۱۱-۱- اصول کلی

سیستم تضمین کیفیت در هر مجموعه، به دنبال ایجاد خط مشی کیفیت، مستند سازی و تضمین اقداماتی است که به منظور دستیابی به خط مشی، الزامی می‌باشد. یک نظام تضمین کیفیت در صورتی که به‌نحو مناسب پیاده سازی شده باشد، اطمینان می‌دهد که تمامی اقدامات ضروری جهت دستیابی به کیفیت مورد نیاز انجام می‌گیرد و نیز مسایل و مشکلات سیستم شناسایی شده و به مرور زمان برطرف می‌شوند به‌طوری که هر مجموعه، روندی رو به بهبود را طی می‌نماید. سیستم مدیریت ایمنی از ابزارهای نظام تضمین کیفیت، با هدف کنترل مواردی که در ایمنی تاثیر گذار می‌باشند، استفاده می‌نماید؛ با استفاده از روش‌های تضمین کیفیت، ایمنی، اندازه‌گیری شده و انطباق و یا عدم انطباق آن، بررسی می‌گردد.

۴-۱۱-۲- مستند سازی

سازمان و بنادر باید دارای رویه‌های مناسب و کارآمد در مستند سازی تمامی فرایندها، قوانین و مقررات، آیین‌نامه‌ها، استانداردها، دستورالعمل‌ها، روش‌های اجرایی و گزارشات مرتبط با ایمنی باشند. محل نگهداری و مدت زمان نگهداری مستندات و میزان دسترسی افراد باید تعیین گردد.

۴-۱۱-۳- روش‌های کنترلی

• ممیزی

سازمان و بنادر باید دارای رویه‌های مناسب، کارآمد و مطابق با استانداردهای ملی و بین‌المللی برای انجام ممیزی‌های سیستم مدیریت ایمنی باشند به‌گونه‌ای که این ممیزی‌ها در بر گیرنده کنترل فرایند، اثبات انطباق با قوانین و مقررات، استانداردها و آیین‌نامه‌ها صورت پذیرد. ممیزی داخلی باید در دوره‌های زمانی

شش ماهه و ممیزی خارجی باید در دوره‌های زمانی یک ساله تحقق یافته و جزئیات این ممیزی‌ها شامل انطباق یا عدم انطباق‌ها، اقدامات اصلاحی و بهبودی آور، باید، به طور کامل ثبت و نگهداری شود.

• چک لیست‌ها

ممیزی سیستم مدیریت ایمنی باید بر اساس چک لیست‌هایی که در برگزیده موارد زیر باشند انجام پذیرد:

- خط مشی ایمنی.
- استانداردهای ایمنی.
- فرهنگ ایمنی و آموزش.
- ایمنی پیمانکاران.
- ساختار وظایف و مسئولیت‌های مرتبط با ایمنی.
- مدیریت ریسک‌ها و تجزیه و تحلیل آن‌ها.

• پایش مستمر

پایش مستمر بر روند اقدام‌های اجرایی، نتایج اصلاحی و خط مشی‌های اتخاذ شده صورت می‌گیرد و هدف از آن بررسی کارایی اقدامات اصلاحی و عملیات فنی صورت گرفته بعد از ممیزی است. لذا کمیته‌های ایمنی باید از این ابزار در ارزیابی دائم عملکرد اقدامات اصلاحی و یا هرگونه تغییر در خط مشی و راهبردها استفاده نمایند.

۴-۱۱-۴- ارزیابی و ارزشیابی عملکرد

- سیستم مدیریت ایمنی باید دارای فرایندی روشن مند مبتنی بر اطلاعات جمع‌آوری شده از رویه پایش و ممیزی مستقل از کل سیستم، جهت بازنگری عملکرد باشد.
- ارزیابی و ارزشیابی عملکرد از طریق مراجع درون سازمانی برای شاخص‌های عملکرد و یا با مقایسه آن‌ها با عملکرد سایر بنادر منطقه صورت می‌گیرد، عملکرد باید توسط هر بندر، به صورت یک گزارش مکتوب ثبت گردد.

۴-۱۱-۵- استاندارد مرجع تضمین کیفیت

استاندارد ISO9001:2000 و ویرایش‌های بعدی آن به عنوان مرجع تضمین کیفیت در نظر گرفته می‌شود.

۵- اجزاء عملیاتی

۵-۱- دریایی

ارتقا سطح ایمنی و حفاظت از محیط زیست دریایی می‌بایست در مراحل مختلف و به کمک تجهیزات و امکانات مختلفی فراهم گردد که مهم‌ترین عناوین این بخش عبارتند از:

۵-۱-۱-علایم کمک ناوبری

معاونت دریایی سازمان مسئولیت به روز رسانی و بهره‌برداری از علایم کمک ناوبری در مناطق حساس در طول مسیر تردد شناورها در محدوده بنادر را به شرح زیر بر عهده دارد:

۵-۱-۱-۱- علامت گذاری موانع جدید در مسیرهای تردد شناورها .

۵-۱-۱-۲- برنامه ریزی و طراحی مسیرهای جدید دریانوردی بر اساس مقررات بین‌المللی.

۵-۱-۱-۳- اصلاح یا تغییر مسیرهای تردد شناورها به منظور ارتقا ایمنی دریانوردی.

۵-۱-۱-۴- پیشنهاد اصلاح در مقررات و کنوانسیون‌های موجود یا تصویب مقررات، دستورالعمل‌ها، راهنماها یا کنوانسیون‌های جدید در مجامع بین‌المللی ذیربط، که اجرای آن‌ها مستلزم استقرار و بهره‌برداری از علایم کمک ناوبری می باشد.

۵-۱-۱-۵- کلیه علایم کمک ناوبری از قبیل چراغ‌های دریایی، بویه ها ، بیکن و... می بایستی بر اساس مقررات، کنوانسیون‌ها و آیین‌نامه‌های مصوب مراجع بین‌المللی تهیه، نصب و بهره برداری گردد و همواره از قابلیت آرایه سرویس به شناورها برخوردار باشد.

۵-۱-۱-۶- معاونت امور دریایی با همکاری معاونت فنی و مهندسی اقدامات لازم را به منظور فراهم آوردن تجهیزات کمک ناوبری برای هدایت و ترده ایمن شناورها در محدوده بنادر تجاری کشور معمول می‌دارد.

۵-۱-۱-۷- به منظور مدیریت هدایت ، کنترل و نظارت ایمن شناورها در محدوده بنادر و مسیرهای حساس، معاونت امور دریایی سازمان مسئولیت امکان سنجی ، به روز رسانی و بهره‌برداری از خدمات ترافیک دریایی (VTS) و سایر تجهیزات مورد نیاز در بنادر تابعه سازمان مطابق با دستورالعمل‌ها، آیین نامه‌ها، کنوانسیون‌ها و سایر مقررات مجامع بین‌المللی و ملی اقدام نماید

۵-۱-۱-۸- معاونت امور دریایی مسئولیت بررسی، امکان سنجی و پیشنهاد تهیه، آموزش، نصب و بهره برداری از تجهیزاتی که به هر نحو می توانند در افزایش ایمنی عبور و مرور کشتی‌ها موثر باشند را برعهده دارد .

۵-۱-۱-۹- مسئولیت بررسی، تطبیق و پیشنهاد ممنوعیت یا اجرای جدیدترین مصوبات مجامع بین‌المللی ذیربط در خصوص علایم کمک ناوبری بر عهده معاونت امور دریایی است.

۵-۱-۲-لنگرگاه

۵-۱-۱-۱۰- اعلام محل هائی از آب‌های تحت حاکمیت جهت لنگراندازی شناورها بر اساس مقررات ملی و بین‌المللی.

۵-۱-۱-۱۱- تعیین لنگرگاه (نوع، تعداد، وسعت، محل و فاصله بین لنگرگاه‌ها) با توجه به نوع کشتی و کالا.

۵-۱-۱-۱۲- اعلام اطلاعات مربوط به لنگرگاه‌ها از طریق اعلامیه‌های دریایی به دریانوردان و اشخاص ذینفع.

۵-۱-۳- یکدک کشی

۵-۱-۱-۱۳- انجام خدمات یکدک کشی در راستای تامین ایمنی در هنگام تردد کشتی در بنادر و در مسیرهای کانال دسترسی به هنگام پهلودهی و جدا سازی و موارد اضطراری.

۵-۱-۴- مدیریت ترافیک دریایی

۵-۱-۱-۱۴- حذف یا به حداقل رساندن ریسک برخورد شناورها با یکدیگر، به گل نشستن، برخورد با موانع ثابت و... در طول مسیر تردد شناورها به بنادر.

۵-۱-۱-۱۵- اعمال مدیریت ترافیک دریایی در چارچوب دستورالعمل‌ها، کنوانسیون‌ها، قوانین و مقررات ملی و بین‌المللی.

۱. بررسی، تعیین و اعلام محدوده تردد شناورها، محدودیت‌های ترافیکی، سرعت، تناژ، طول، عرض یا ارتفاع کشتی و...

۵-۱-۵- عملیات لایروبی

تامین حرکت ایمن شناورها با انجام لایروبی منظم و دوره ای در کانال‌های دسترسی، حوضچه گردش و پای اسکله بنادر با هدف تامین عمق، عرض مناسب تردد با توجه به نوع تناژ و ابعاد شناورهایی که در موضوع تجارت، به بنادر تردد می‌کنند.

۵-۱-۶- هیدروگرافی

۱. جمع آوری اطلاعات، تفسیر و نقشه برداری از بستر دریا.

۲. تهیه و انتشار اطلاعات ایمنی دریانوردی از قبیل جزر و مد، نوبری، هواشناسی، جریان‌ها، امواج آب و به روز رسانی نقشه های دریایی.

۵-۲- بندری

به منظور ارتقا ایمنی، کاهش سوانح و حوادث، افزایش رضایت اشخاص ذینفع، کاهش زمان و هزینه خدمات بندری برای مشتریان، تمامی دستورالعمل‌ها، رویه‌ها و روش‌های اجرایی تدوین شده باید منطبق بر استانداردها و آیین نامه‌های ملی و بین‌المللی باشد.

۵-۲-۱- زیر ساخت‌ها، تاسیسات و تجهیزات

بهره‌برداری از اسکله‌ها، محوطه‌های بندری، انبارها، سیلوها، ساختمان‌ها و تجهیزات، مبتنی بر اصول ایمنی و مطابق با حجم عملیات پیش بینی شده باید صورت گیرد. بدیهی است استفاده مازاد از ظرفیت اسمی زیرساخت‌ها، تاسیسات و یا تجهیزات، ریسک بروز سوانح و حوادث را افزایش داده و ایمنی را به طرز قابل توجهی کاهش می‌دهد لذا معاونت امور بندری می‌بایست اقدامات لازم را در خصوص تدوین، تصویب و نظارت بر اجرای مطلوب و ایمن دستورالعمل‌های بهره‌برداری از زیرساخت‌ها و روساخت‌های بندری مطابق کنوانسیون‌ها، دستورالعمل‌ها، راهنماها، آیین‌نامه‌ها و مقررات ملی و بین‌المللی انجام دهد.

۵-۲-۲- ماشین‌آلات و تجهیزات بندر

به نایمن بودن ماشین‌آلات و تجهیزات حذف یا به حداقل ممکن (ALARP) برسد. دستورالعمل‌ها را به گونه‌ای که ریسک‌های مربوط به نگهداری و تعمیر، تامین قطعات یدکی، آموزش‌های مورد نیاز کاربران، شغل کاربران، مقاومت زیرساخت و محل استقرار ماشین‌آلات می‌بایست بر اساس دستورالعمل‌ها سازنده و همچنین مقررات و آیین‌نامه‌های ملی و بین‌المللی تهیه گردد. بهره‌برداری از دستگاه‌ها و تجهیزات بندری، بدون رعایت دستورالعمل‌های ایمنی مربوطه، مغایر آیین‌مدیریت ایمنی بنادر می‌باشد.

۵-۲-۳- عملیات ساحلی

انجام هر گونه عملیات بندری در بنادر و سواحل به منظور تخلیه، بارگیری، سبک‌سازی شناور و... می‌بایست در چارچوب دستورالعمل‌هایی که به این منظور تهیه و تدوین و به تصویب می‌رسد و نکات ایمنی مد نظر قرار می‌گیرد انجام شود.

۵-۲-۴- عملیات روی شناور

تمامی فعالیت‌ها از قبیل مهار کردن یا باز کردن مهار کالا، باز کردن یا بستن در انبارهای شناور، بارگیری، بازرسی و موارد مشابه انجام می‌شود می‌بایست در چارچوب دستورالعمل‌ها و آیین‌نامه‌های آن‌ها تمامی نکات ایمنی منظور شده باشند. بدیهی است این دستورالعمل‌ها می‌بایست به استناد مقررات، آیین‌نامه‌ها و قوانین ملی و بین‌المللی تهیه و به طریق مقتضی به اطلاع شرکت‌های کشتی‌رانی، کاربران و سایر اشخاص ذینفع برسد. هر گونه تغییر در قوانین، کنوانسیون‌های ملی و بین‌المللی باید در اسرع وقت در این دستورالعمل‌ها نمود پیدا کرده و به فراخور آن، تغییرات لازم در جنبه عملیاتی آن‌ها، اعمال گردد.

مل‌های مربوط
شرایط احراز
ی کارخانجات

نامه سیستم

شناورهای بزرگ
در آن‌ها کلیه

شناور، تخلیه،
می‌باشد که در
کنوانسیون‌ها،
یرانی، کاربران
یا بین‌المللی
های اداری و

۵-۲-۵- کالاهای خطرناک

تحويل يا پذيرش کالاهای خطرناک می‌بایست فقط در چارچوب کدها، دستورالعمل‌ها، مقررات، کنوانسیون‌ها و قوانین ملی یا بین‌المللی از قبیل IMDG Code انجام گرفته تا ریسک حاصل از بروز سوانح و حوادث ناشی از کالاهای خطرناک به حداقل برسد. هر گونه تغییر در قوانین و کنوانسیون‌های ملی یا بین‌المللی مربوطه می‌بایست در اسرع وقت در این دستورالعمل‌ها نمود پیدا کرده و به فراخور آن، تغییرات لازم در جنبه‌های اداری و عملیاتی آن‌ها اعمال گردد.

تعیین لنگرگاه خاص، ساعات ورود و خروج معین به بندر، محدودیت‌های سرعت برای کشتی یا کامیون حامل کالای خطرناک، محدودیت اندازه شناورها، اسکله مشخص، انبار معین و تجهیزات خاص، نمونه‌هایی از مواردی هستند که می‌باید مطابق با دستورالعمل‌های مربوط به کالای خطرناک، مراعات گردند.

۵-۲-۶- بهداشت کار

با توجه به اهمیت حفظ و ارتقا سلامت جسمی و روانی کارکنان بندر و اشخاص ذینفع و کاهش سوانح و حوادث ناشی از خطاهای انسانی و بیماری‌های ناشی از کار، دستورالعمل‌های مربوط به نحوه شناسایی، ارزشیابی و کنترل حدود تماس مجاز عوامل فیزیکی، شیمیایی، بیولوژیکی، ارگونومیکی و مکانیکی بایستی برای شاغلین کلیه مشاغل موجود در محوطه‌های بندری به استناد دستورالعمل‌ها، کدها، آیین‌نامه‌ها، کنوانسیون‌ها، مقررات و قوانین ملی و بین‌المللی تدوین و پس از تصویب در کمیته ایمنی سازمان در قالب اهداف مشخص، بر حسن اجرای آن‌ها نظارت گردد.

دستورالعمل‌های اجرایی معاینات بدو استخدام، ادواری و تخصصی نیز با هدف شناسایی افراد در معرض بیماری‌های ناشی از کار، می‌بایست تدوین و به طور مستمر در قالب اهداف سالیانه بر حسن اجرای آن‌ها نظارت شود. بدیهی است تمامی شاغلین اعم از درون سازمانی و برون سازمانی، شاغل در محوطه‌های بندری، مشمول این معاینات هستند.

۵-۲-۷- امکانات و تسهیلات رفاهی

به منظور افزایش سطح رفاه، کاهش استرس‌های ناشی از کار و به حداقل رساندن اثرات عوامل اجتماعی روانی در بروز سوانح و حوادث، دستورالعمل مربوط به امکانات و تسهیلات رفاهی مورد نیاز جهت شاغلین درون سازمانی و برون سازمانی که در محوطه‌های بندری، مشغول به کار می‌باشند، می‌بایست به استناد کنوانسیون‌ها، مقررات، آیین‌نامه‌ها، توصیه‌نامه‌ها و قوانین ملی و بین‌المللی تهیه، تدوین و به مرحله اجرا درآید. نظارت بر تدوین و اجرای صحیح دستورالعمل امکانات و تسهیلات رفاهی شاغلین کارکنان پیمانکاران بندر بر عهده کمیته ایمنی بندر می‌باشد.

۵-۳- زیر ساخت‌ها و رو ساخت‌ها

به موجب این دستورالعمل برای تمامی تاسیسات زیر بنایی و رو بنایی و هم چنین تجهیزات، می‌بایست با توجه به دستورالعمل‌های موجود، کدها، توصیه نامه‌ها، قوانین و مقررات ملی و بین المللی، دستورالعمل‌هایی تدوین گردد تا در آن‌ها موضوعات ایمنی در کلیه مراحل بررسی، طراحی، سفارش، نظارت بر تهیه، خرید یا ساخت، حمل، مونتاژ و بهره برداری به تفکیک نوع دستگاه و یا سازه با رعایت مسایل مربوط به آب و هوایی بنادر مورد استفاده، از قبیل خوردگی، رطوبت، مه، باد و... لحاظ شده و مفاد آن پس از تصویب به مرحله اجرا درآید. دستورالعمل‌های مربوط به نحوه نگهداری و تعمیر از تاسیسات و تجهیزات به نوعی که باعث افزایش طول عمر آن‌ها، کاهش زمان توقف، افزایش زمان بهره برداری، کاهش ریسک حوادث و خسارات جانی یا مالی نیز گردد، می‌باید به تفکیک، تهیه، تصویب و به مرحله اجرا درآید.

۵-۴- اشخاص ذینفع

با توجه به اهمیت رعایت موارد ایمنی از طرف تمامی پیمانکاران و سایر اشخاص حقیقی و حقوقی ذیربط درون سازمانی و برون سازمانی جهت تحقق ایمنی سایر موارد مرتبط با اشخاص ذینفع، به شرح زیر اعلام می‌گردد.

۵-۴-۱- سیستم مدیریت ایمنی مرتبط با اشخاص ذینفع

دستیابی به حداکثر سطح ایمنی قابل قبول از طرف اشخاص ذینفع مستلزم اجرای دستورالعمل‌های تدوین شده و استقرار و اجرای سیستم مدیریت ایمنی از طرف اشخاص ذینفع است. این سیستم‌ها می‌بایست در چارچوب سیستم مدیریت ایمنی بندر باشند و بدیهی است نباید سیستم‌های مذکور از نظر چگونگی ارتباط بین اجزا و هم چنین ارتباط با دیگر اجزا در بندر، برعهده و در صلاحیت کمیته ایمنی بندر است.

۵-۴-۲- صلاحیت اشخاص ذینفع

صلاحیت تمامی اشخاص ذینفع به منظور کار در محوطه‌های بندری به استناد آیین‌نامه و دستورالعمل‌هایی که به همین منظور تهیه می‌گردد تعیین می‌شود. این دستورالعمل مشتمل بر شرایط احراز و تصدی شغل یا آرایه سرویس مورد نظر در بندر، از نظر نوع تخصص، نوع تجهیزات بندری، ترکیب پرسنلی، سوابق آموزشی، رتبه بندی ایمنی، سوابق اجرایی، ویژگی‌های فیزیولوژیکی شاغلین، سیستم‌های نرم افزاری و سخت افزاری و سیستم مدیریت ایمنی می‌باشد. این ویژگی‌ها می‌بایست در راستای قوانین، مقررات، آیین‌نامه‌ها، توصیه‌نامه‌ها، کدها و کنوانسیون‌های ملی و بین المللی صادره از مجامع ذیربط بوده تا بتواند تمامی جهات فعالیت یا خدمات مورد نظر را برای ارتقا ایمنی در بندر، پوشش دهند.

۵-۴-۳- ارزیابی و ارزشیابی عملکرد اشخاص ذینفع

به موجب این دستورالعمل، دستورالعمل اجرایی به منظور ارزیابی و ارزشیابی عملکرد اشخاص ذینفع در چارچوب سیستم مدیریت ایمنی تدوین می‌شود که به استناد آن بتوان اشخاص ذینفع را در قالب برنامه‌های مدون و یا تصادفی ممیزی کرد و از نظر ایمنی، آن‌ها را رتبه‌بندی نمود. نحوه رفتار با پیمانکاران و سایر اشخاص حقیقی و حقوقی که در جدول رتبه بندی ایمنی به سطح قابل قبولی نرسیده و از نظر نرخ بروز حوادث و ضرایب تکرار،

شدت و سایر شاخص های حوادث، عملکرد ضعیفی داشته و ایمنی بندر را به مخاطره انداخته و باعث فراهم شدن و ایجاد ریسک برای دیگر اجزا در سیستم مدیریت ایمنی بندر می گردند، در قالب دستورالعمل تشویقی و تنبیهی خاصی که به همین منظور تدوین و به تصویب کمیته راهبری ایمنی سازمان خواهد رسید، برای بنادر لازم الاجرا خواهد بود.

1. MARINE OPERATIONS PLAN (Compliance with the Port Marine Safety Code), THE PORTS OF BRIDPORT and LYME REGIS, February 2002
2. Marine Policy and Safety Management System, Port of Southampton
3. SAFETY MANAGEMENT SYSTEM, ILFRACOMBE HARBOUR, 10 Oct 02 (Reviewed: 4th February 2004)
4. SAFETY MANAGEMENT SYSTEMS (SMS), US Coast Guard Marine Safety Manual, Vol. II: Materiel Inspection, CHAPTER 3, May 2000
5. Port Safety Management System, Johor Port, Malaysia, October 2005

کنوانسیونها، آیین نامهها و استانداردها مرتبط با ایمنی

- International Convention for the Safety of Life at Sea, 1974
- International Convention on Load Lines, 1966
- International Convention on Tonnage Measurement of Ships, 1969
- Convention on the International Regulations for Preventing Collisions at Sea, 1972
- International Convention for Safe Containers, 1972
- International Convention on Standards of Training, Certification and Watchkeeping for Seafarers, 1978
- International Convention on Maritime Search and Rescue, 1979
- International Convention for the Prevention of Pollution from Ships, 1973 as by the Protocol of 1978 relating thereto modified
- International Convention on Oil Pollution Preparedness, Response and Co-operation, 1990

- **Convention on Facilitation of International Maritime Traffic, 1965**
- **Convention for the Suppression of Unlawful Acts against the Safety of Maritime Navigation, 1988**
- **International Safety Management System Code (ISM Code)**
- **International Maritime Dangerous Goods (IMDG) Code**